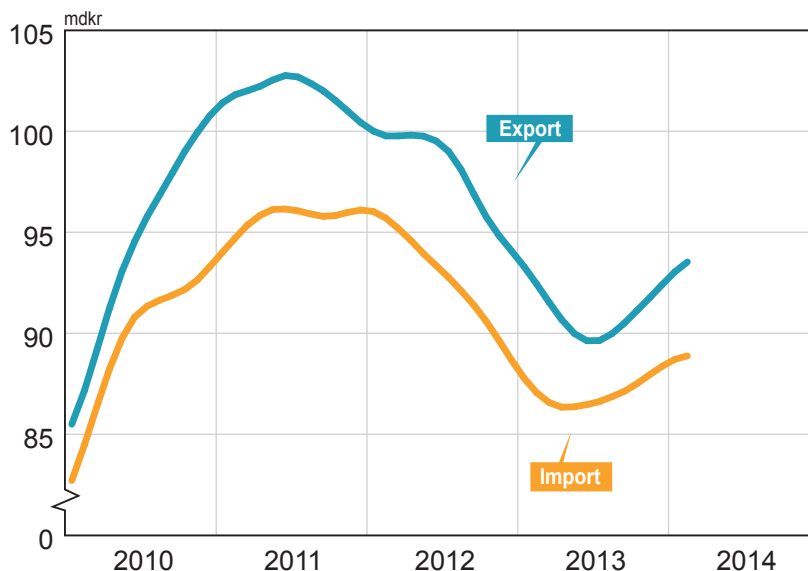

SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Uppgång för utrikeshandeln

Utrikeshandel med varor
Miljarder kronor, trend

- Uppåt för personbilsregistreringarna
Sid 11
- Stigande produktion inom näringslivet
Sid 15

I fokus:
**Hushållens
konsumtion
driver Sveriges
ekonomi**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	15
Industri.....	4	Priser.....	16
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	18
Handel, konsumtion och tjänster.....	9	Finansmarknad.....	19
"I fokus".....	12	Internationell utblick.....	21
Byggmarknad.....	15	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

KONJUNKTURLÄGET

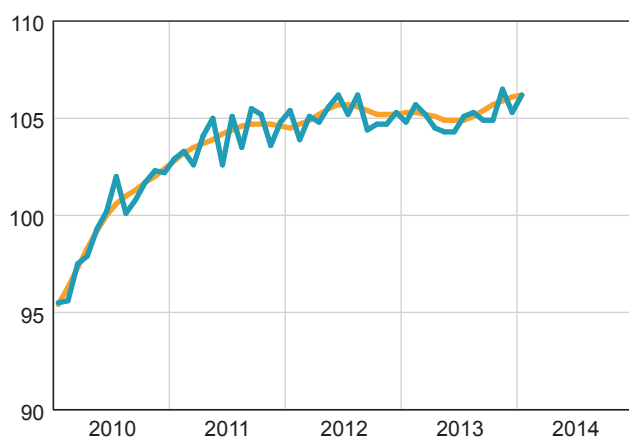
Återhämtningen fortsätter i lugnare takt

De starka konjunktursignalerna som sågs under slutet av fjolåret har dämpats något och återhämtningen har kommit in i en lugnare fas. Den mycket starka utvecklingen av Sveriges BNP fjärde kvartalet som till viss del lyftes av tillfälliga faktorer och en stor lageruppbyggnad riskerar att slå tillbaka något första kvartalet 2014. Den obrutna uppgången i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer har stannat av och barometerindikatorn har backat i både februari och mars. Nedgången ska inte övertolkas utan konfidensindikatorn ligger fortfarande på eller över sitt historiska genomsnitt för samtliga av näringslivets huvudbranscher i barometern. Hushållens bedömning är dock marginellt svagare än normalt och det är fortfarande mikroindex, hushållens bedömning om den egna ekonomin, som tynger även om indikatorn steg något i mars.

Samtidigt visar inköpschefsindex relativt positiva signaler fortfarande. Indexet för både industrin och tjänstbranscherna ligger en bit över 50-strecket vilket indikerar att konjunkturläget är på uppgång. I mars steg industrins inköpschefsindex ytterligare och bekräftade denna bild. Förbättrade omdömen av orderingången samt sysselsättningen gav de största positiva bidragen till den totala indexuppgången.

Produktionsindex för näringslivet

Säsongrensade månadsdata samt trend, index 2010=100

Ökad produktion i näringslivet

Produktionsindex över näringslivet, PIN, visar samtidigt att trenden fortsätter att vara uppåtgående för näringslivets produktion. I januari steg produktionen återigen efter en nedgång i december. Uppgången i januari berodde främst

på en ökad tjänsteproduktion. Trots en skakig utveckling på månadsbasis har trendskattningen visat en ökad tillväxttakt det senaste halvåret efter att dessförinnan uppvisat i det närmaste nolltillväxt under två års tid.

Exportutsikterna förbättrade

I takt med att den globala konjunkturen förstärkts har utsikterna för den svenska exporten förbättrats, om än måttligt än så länge. Statistiken visar att trenden för utrikeshandeln är uppåtgående och såväl exporten som importen av varor har ökat något under årets två första månader jämfört med samma period i fjol. Industrins exportorderingång är däremot fortfarande ganska svag men företagets prognoser är övervägande positiva till exportmarknaden och det i såväl konjunkturbarometern som i exportchefsindex och inköpschefsindex.

Måttliga investeringar

SCB:s senaste investeringsenkät visade en dämpad investeringsvilja för 2014. Industriföretagen bedömer att den totala investeringsnivån i år blir i stort sett densamma som under fjolåret. Investeringarna i maskiner och inventarier minskar något medan företagen räknar med att höja investeringarna i byggnader och anläggningar. Byggbranschens egna investeringar väntas fortsätta att minska i år liksom de gjorde förra året. Fastighetsbolagen planerar däremot att öka investeringarna och främst är det i form av nybyggnad av bostäder. Det är trots allt positiva signaler då behovet av nya bostäder är stort framförallt i storstadsregionerna och universitetsstäderna. En ökad bostadsbrist har inneburit att bostadspriserna stigit kraftigt under många år och har bidragit till att öka hushållens skuldsättning markant.

Bra fart i detaljhandeln

Sveriges ekonomi lyftes till stora delar av hushållens konsumtion under fjolåret. En god utveckling av hushållens disponibla inkomster i kombination med låga räntor har medfört ett större konsumtionsutrymme. Hushållen har dock inte spenderat hela inkomstökningen utan man har samtidigt ökat sitt sparande vilket kan förklaras av att osäkerheten om framtiden är stor. Ökade utgifter för bostad och energi utgör en del av den ökade hushållskonsumtionen. Men även försäljningen i detaljhandeln fortsätter att öka och bidrar positivt till konsumtionsökningen. Detaljhandeln utgör fortfarande en betydande del av hushållens totala konsumtion, även om andelen har minskat jämfört med för ett par decennier sedan (se månadens Fokusartikel). Detaljhandelns försäljningsvolym har ökat i både januari och februari vilket innebär

att den långsiktiga trenden om en årlig tillväxttakt på runt 2,5 procent kunnat behållas.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata, index 2010=100

Hårdare amorteringskrav för svenska låntagare

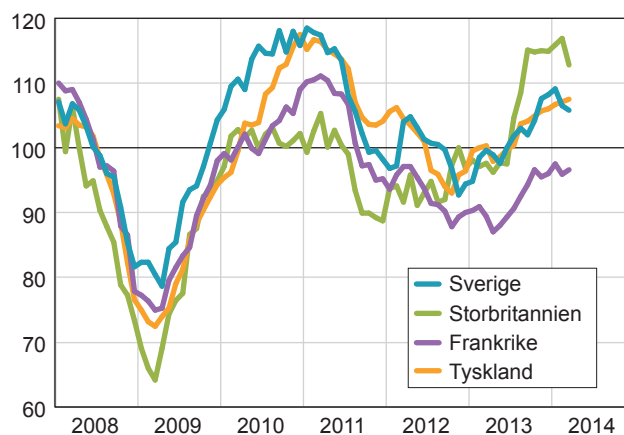
Som ett led i att få bukt med hushållens skulduppbyggnad har Svenska bankföreningen beslutat att strama åt sina rekommendationer vad gäller amorteringar. Enligt den nya rekommendationen ska bolån som ligger över 70 procent av bostadens värde amorteras ned under 10–15 år. Tidigare var gränsen satt till 75 procent av bostadsvärdet. Bankföreningen uppmanar även bankerna att inrätta individuella amorteringsplaner för alla nya bolånetagare. Med besluten hoppas bankföreningen kunna förbättra amorteringskulturen och öka hushållens säkerhetsmarginaler för att klara höjda räntor, arbetslöshet eller sjukdom samt eventuella prisnedgångar på bostäder.

Förbättrade indikatorer i Europa

Den positiva trenden i övriga Europa har fortsatt under senare tid men konjunkturåterhämtningen sker i väldigt ojämn takt i de olika länderna. Bland de stora EU-länderna sticker Storbritannien ut med en kraftig uppgång för förtroendeindikatorn i EU:s konjunkturbarometer sedan andra halvåret 2013. I mars backade dock indikatorn något men den ligger fortfarande klart högst av EU:s medlemsländer. I Tyskland har stämningssläget förbättrats i något jämnare takt och indikatorn fortsatte att stiga i mars. Utvecklingen har följt Sveriges ganska väl men Tyskland har ännu inte fått någon reaktion på den uppgång i EU-barometern som pågått oavbrutet i elva månader. Möjligen kan påverkan av krisen i Ukraina och Ryssland påverka den tyska konjunkturen negativt vilket redan syntes i den senaste undersökningen från IFO där indexet över näringslivsklimatet backade efter fyra månaders uppgång. Även inköpschefsindex gick ner något i Tyskland och bekräftar denna bild. I Frankrike steg däremot både förtroendeindikatorn i EU-barometern och inköpschefsindex i mars. Förtroendeindikatorn ligger dock fortfarande en bit under 100-strecket, som utgör det historiska genomsnittet, så läget är att betrakta som fortsatt svagt.

EU-kommissionens förtroendeindikator

Index medelvärde=100

Källa: Macrobond

Ökad press på ECB

Liksom i Sverige har den låga inflationen i euroområdet satt press på den Europeiska centralbanken, ECB, att komma med ytterligare penningpolitiska lättnader för att få fart på de ekonomiska hjulen. Räntenivån är dock redan mycket låg men flera ECB-ledamöter har uttalat sig positivt om att sätta in kvantitativa lättnader och det har till och med förts fram förslag om negativa räntor som ett möjligt alternativ. ECB beslutade dock vid sitt senaste möte att lämna räntan oförändrad på 0,25 procent. Nästkommande räntebesked väntas senare denna vecka och marknaden väntar spännt på vad ECB-chefen Mario Draghi har att komma med. Eurostats preliminära beräkning av inflationstakten i euroländerna visade att den sjönk ytterligare, från 0,7 procent i februari till 0,5 procent i mars, så pressen på ECB är fortsatt stor.

ECB:s ekonomer har kommit med en ny BNP-prognos under månaden och där justerades tillväxten i euroländerna upp något jämfört med tidigare prognos. För 2014 räknar ECB med att BNP i euroländerna växer med 1,2 procent. Den tidigare bedömningen låg på en tillväxt på 1,1 procent. Under de följande åren räknar ECB med en svagt stigande tillväxttakt och prognosen för 2015 är en BNP-ökning på 1,5 procent och för 2016 är prognosen 1,8 procent.

Minskade penningpolitiska stimulanser från Fed

Den amerikanska centralbanken Federal Reserve beslutade som väntat att fortsätta minska sina obligationsköp från 65 till 55 miljarder dollar i månaden. Fed meddelade samtidigt att man överger det tidigare tröskelvärde för arbetslösheten. Tidigare hade man satt en gräns för nollräntepolitiken vid en arbetslöshet på 6,5 procent. Centralbankens chef Janet Yellen medger att arbetslösheten sjunkit snabbare än Fed räknat med men att inflationen ändå inte tagit fart. De låga räntorna lär bestå ett tag till men samtidigt innebar de förbättrade konjunkturutsikterna att räntebanan för 2015 och 2016 höjdes något.

Den amerikanska arbetsmarknadsstatistiken för februari visade att det skapades 175 000 nya jobb under månaden. Detta var klart över marknadens prognoser då analytikerna överlag räknat med att det kalla vädret skulle påverka mer negativt. Arbetslösheten steg dock marginellt från 6,6 procent till 6,7 procent men det var en följd av att arbetskraften ökade.

Ekonomiska sanktioner mot Ryssland

Det ryska övertagandet av halvön Krim har fördömts av omvärlden och har inneburit att både USA och EU vidtagit åtgärder i form av ekonomiska sanktioner mot landet. Exempelvis har finansiella transaktioner med ryska banker stoppats och tillgångar för ett antal högt uppsatta ryssar har frysts. Ryssland har även sparkats ut ur G8 som innehöll åtta av de största ekonomierna i världen och där ett möte skulle ha hållits i Ryssland i juni. Detta möte hålls nu mellan de övriga sju länderna (USA, Storbritannien, Tyskland, Frankrike, Kanada, Italien och Japan) i Bryssel.

Ett dilemma när det gäller sanktioner mot Ryssland är att många länder i Europa är beroende av framförallt energiimport i form av olja och gas från Ryssland. I synnerhet Tyskland har en stor handel med det ryska väldet vilket gör att Angela Merkel är motvillig till utvidgade sanktioner. USA är drivande i frågan om sanktioner men landet har ett relativt litet handelsutbyte med Ryssland och drabbas således marginellt själva av en rysk isolering. De baltiska staterna samt vårt grannland Finland har däremot ett stort beroende av handeln med Ryssland och tillhör de länder som drabbas värst vid en långvarig konflikt. Som ett led i att minska beroendet av rysk gas har USA öppnat för att öka exporten av naturgas till Europa. Förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan USA och EU fortsätter och tog ny fart i och med Rysslandskrisen.

Stöd till Ukraina

Det ekonomiskt hårt sargade Ukraina har beviljats nödlån och stödpaket från såväl USA, IMF som EU. USA kommer att bidra med stöd till Ukraina som omfattar motsvarande 150 miljoner dollar i direkt stöd och cirka 1 miljard dollar i lånegarantier. IMF har samtidigt beviljat ett stödpaket till Ukraina på totalt 27 miljarder dollar. Samtal pågår för att betala ut en första del av lånet på 3 miljarder dollar till landets centralbank samt statsbudgeten. För att lånet ska betalas ut har IMF satt hårda krav på ekonomiska reformer i Ukraina. Kraven omfattar exempelvis slopad subvention av gas samt hårdare tag mot korruptionen i landet. Beslut om låneutbetalning kommer att fattas av IMF:s styrelse senare i april. EU har samtidigt meddelat att man avser att betala ut nödlån till Ukraina på 1 miljard euro när IMF:s styrelse godkänt sina utbetalningar. Sedan tidigare har EU beslutat att ge direkt stöd till Ukraina på 610 miljoner euro och räknar man in lån från Europeiska investeringsbanken och Europeiska utvecklingsbanken blir de totala stödåtgärderna från EU-länderna 11 miljarder euro.

INDUSTRI

Industriproduktionen fortsätter att hacka i Sverige. Utvecklingen har varierat kraftigt från månad till månad under de senaste åren men den underliggande trenden har varit svag. Jämför man industriproduktionsindex (IPI) mellan Sverige och EU så kan man konstatera att medan produktionsnivån i Sverige ligger en bit under nivån från 2010 så är produktionen i EU som helhet nu tillbaka på 2010 års nivå efter att trenden vänt uppåt i början av 2013. En stor anledning till detta är en stark utveckling för den tyska industrin.

Industriproduktionsindex fångar dock inte hela bilden då lagerförändringar inte räknas med. Under fjärde kvartalet var det en stor lageruppyggnad i den svenska industrin vilket sannolikt betyder att produktionen ökade mer än vad IPI visade. Tittar man på den senaste månadsstatistiken så har IPI backat i både december och januari efter en stor uppgång i november och tendensen i KI:s konjunkturbarometer är åter nedåtgående efter en lång tids uppgång. Konfidensindikatorn för tillverkningsindustrin har backat med över 7 enheter från januari till mars och ligger nu i stort sett på det historiska genomsnittet. Bedömningen av färdigvarulagren fortsatte att försämrats i mars och orderstocksomdömet är fortfarande mycket svagt. Enkäten visar däremot att exportorderingen ökat markant under de senaste månaderna vilket bådar gott inför resten av året. Dessutom är produktionsplanerna fortsatt expansiva.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: januari 2014

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Rickard Bengtsberg och Maria Frykhult

Fortsatt minskad industriproduktion

Liksom i december minskade industriproduktionen i januari. Nedgången i januari var 0,3 procent, jämfört med december och i säsongrensade tal. Trots att månadsutvecklingen för industrin som helhet var negativ, så var utvecklingen endast negativ för en av fem huvudgrupper. Inom industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror minskade industriproduktionen med 5,4 procent. Starkast utvecklades industrin för energirelaterade insatsvaror där uppgången var 10,8 procent. I december uppvisade endast två huvudgrupper en positiv månadsutveckling, varav industrin för energirelaterade insatsvaror även då var en av dem. Bland industrins delbranscher var utvecklingen blandad där drygt hälften hade en positiv utveckling. Starkast utvecklades industrin för elektronikvaror, där uppgången var 15,0 procent, samt industrin för petroleumprodukter, där utvecklingen var 11,6 procent. Svagast utveckling uppvisade annan transportmedelsindustri samt aggregatet kemisk industri och läkemedelsindustri.

Industriproduktion

Förändring i procent

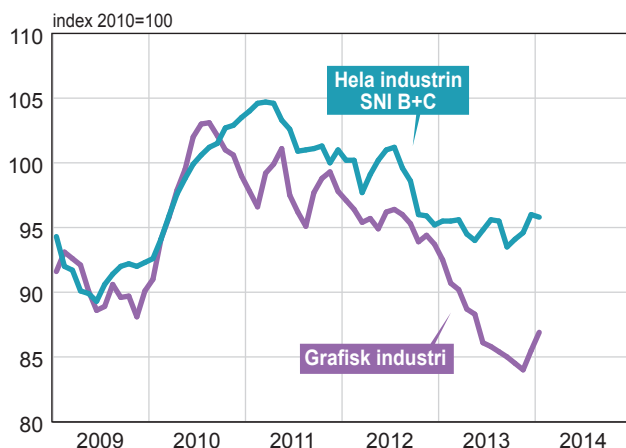
	jan 14/ dec 13	nov 13–jan 14/ aug–okt 13	jan 14/ jan 13
Hela industrin	0	3	1
Trävaruindustri, ej möbler	3	1	8
Massa och papper	3	1	-1
Grafisk industri	4	1	-4
Kemisk industri och läkem.	-9	2	-12
Stål- och metallverk	1	-3	3
Metallvaruindustri	-1	0	10
Elektronikindustri	15	27	19
Maskinindustri	-3	-2	-5
Industri för motorfordon	-5	5	27

Positiv kvartalsutveckling

Till skillnad från månadsutvecklingen så var tremånadersutvecklingen för industrin positiv. För perioden november 2013–januari 2014 jämfört med augusti–oktober 2013 steg industriproduktionen med 2,7 procent justerat för säsongseffekter. Under samma period ökade produktionen inom alla huvudgrupper utom för industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som minskade svagt med 0,4 procent. Störst ökning stod industrin för energirelaterade insatsvaror för med en uppgång på 21,8 procent. Den stora produktionsökningen för energirelaterade insatsvaror beror till viss del på ett planerat produktionsstopp inom industrin för petroleumprodukter under hösten 2013. Kvartalsutvecklingarna var blandade inom industrins delbranscher där lite fler än hälften hade en starkare produktion under den senaste tremånadersperioden, jämfört med närmast föregående. Produktionen ökade mest i elektronikvaruindustri med en uppgång på 26,8 procent, vilket till stor del förklaras av den höga produktionsnivån såväl i november 2013 som i januari detta år. Även produktionen inom industrin för petroleumprodukter gick starkt med en uppgång 22,2 procent, vilket som nämnts ovan kan förklaras med produktionsstoppet under hösten. Svagast utvecklades produktionen inom annan transportmedelsindustri, med en nedgång på 7,1 procent.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

2014 började starkare än 2013

Industriproduktionen ökade i januari 2014 med 0,8 procent,

kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande månad föregående år. Bland industrins huvudgrupper var utvecklingen dock negativ för tre av fem huvudgrupper, trots den positiva utvecklingen för hela industrin. Starkast utvecklades industrin för investeringsvaror med en uppgång på 6,2 procent. Svagast utvecklades industrin för energirelaterade insatsvaror där produktionen var 11,7 procent lägre än motsvarande månad föregående år. Industriproduktionens utveckling var negativ för en majoritet av industrins delbranscher, där annan transportmedelsindustri utvecklades svagast med en nedgång på 18,2 procent. Starkast utvecklades motorfordonsindustrin och elektronikvaruindustrin med uppgångar på 27,4 respektive 19,3 procent.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: januari 2014

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

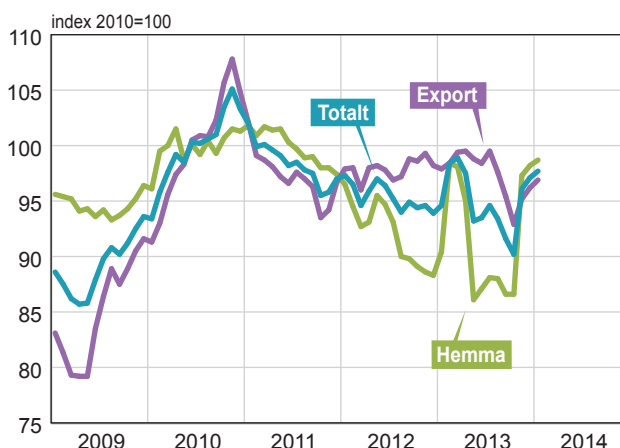
David Lööv

Rekyl för orderingen i januari

Den starka utvecklingen av orderingen i december följdes av en väntad nedgång i januari. Jämfört med december sjönk orderingen med 13,9 procent, i säsongrensade tal. Uppgången i december var den största någonsin men som en följd av detta var minskningen i januari den största redovisade nedgången någonsin. Likt uppgången i december förklaras nedgången i januari av branschen annan transportmedelsindustri vars ordergång som väntat föll tillbaka efter den extrema utvecklingen i december. Ser man till indexnivån för orderingen var januaris nivå inte uppseendeväckande låg. Precis som i december gick utveckling på hemma- och exportmarknaden åt samma riktning fast det för januari var negativa utvecklingar till skillnad från decembers positiva. Även i januari var det hemmamarknaden som stod för den stora rörelsen med en nedgång på 24,6 procent medan exportmarknaden backade med 4,2 procent.

Industrins ordergång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Bland industrins huvudgrupper redovisades nedgångar i samtliga utom industrin för energirelaterade insatsvaror som återigen har nått upp till den nivå som gällde innan det planerade produktionsstoppet inom industrin för petroleumprodukter som skedde under hösten. Störst nedgång på 31,4 procent hade industrin för investeringsvaror som också var den huvudgrupp som gick starkast i december. För industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror minskade orderingången med 4,0 procent medan de övriga två huvudgrupperna industrin för insatsvaror och industrin för varaktiga konsumtionsvaror hade mer blygga nedgångar på 0,7 respektive 0,5 procent. Den kraftiga nedgången i industrin för investeringsvaror illustrerar att januari präglades av nedgångar inom vissa branscher som ökade föregående månad snarare än att det var breda nedgångar inom industrin som helhet.

Stora nedgångar inom de största branscherna

Bland industrins delbranscher hade en svag majoritet av branscherna negativ utveckling i januari. I huvudsak var det de stora industribranscherna som hade stora minskningar av orderingången. De mest tydliga nedgångarna fanns i annan transportmedelsindustri vars rekordorder i december som väntat ledde till en nedgång i januari. Totalt minskade orderinången med 84,7 procent för branschen och nedgången gällde för såväl hemma- som exportmarknaden även fast nedgången var betydligt större på hemmamarknaden. Även motorfordonsindustrin backade betydligt i januari. Nedgången förklaras framförallt av exportmarknaden som stod för en stor uppgång i december vilket gjorde att branschens orderingång ökade betydligt föregående månad. Januaries största ökning stod industrin för petroleumprodukter för vars orderingång ökat tremånader i följd sedan produktionsstoppet under hösten 2013.

Leverans och order

Förändring i procent

	jan 14/ dec 13	nov 13–jan 14/ aug–okt 13	jan 14/ jan 13
Orderingång			
Hemmamarknad	-25	13	1
Exportmarknad	-4	1	-2
Totalt	-14	6	-1
Leveranser			
Hemmamarknad	-2	0	0
Exportmarknad	-1	4	1
Totalt	-1	2	1

Fortsatt positiv tremånadersutveckling

För andra månaden i följd ökade tremånadersutvecklingen jämfört med föregående tremånadersperiod, i säsongrensade tal. Ökningen på 6,0 procent förklaras framförallt av den starka orderingången i december men också av att jämförelsemånaderna under hösten var de svagaste månaderna under hela 2013. Även januari håller jämfört med höstmånaderna en högre nivå trots den stora nedgången i månadsutveckling jämfört med december. Det var ingen av industrins huvudgrupper som hade en sämre

tremånadersperiod än föregående. Svagast utveckling hade industrin för insatsvaror vars orderingång var densamma som föregående tremånadersperiod. Likt tremånadersutvecklingen förra månaden var det framförallt annan transportmedelsindustri och elektronikvaruindustrin som hade starkast utveckling. Även industrin för petroleumprodukter ökade rejält i senaste tremånadersutvecklingen förklarar av produktionsstoppet som inleddes i september. Nästa månad lär tremånadersutvecklingen bli ännu starkare då nivån nu är uppe på normala nivåer igen och augusti faller ur jämförelseperioden. Störst negativ utveckling hade övrig maskinindustri och motorfordonsindustrin. Nedgångarna förklaras av starka höstmånader inom de två branscherna. Det är framförallt ökade order på hemmamarknaden som har drivit de positiva utvecklingarna medan exportmarknadens orderingång har varit på ungefär samma nivå som föregående tremånadersperiod.

Årsutvecklingen svagt negativ

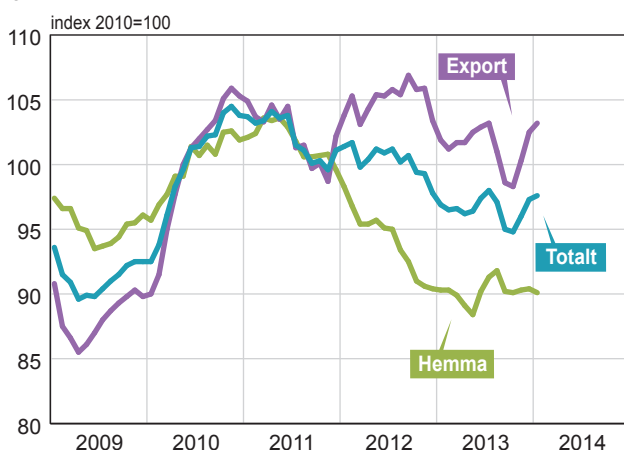
Årsutvecklingen i januari visar en mer nyanserad bild av hur orderingången var än månadsutvecklingens stora nedgång. Jämfört med januari föregående år sjönk orderingången med 0,6 procent i kalenderkorrigerade tal. Den svaga nedgången illustrerar återigen att den stora nedgången i månadsutvecklingen inte betyder att januari i år var en exceptionellt svag månad, utan mer en återgång till en mer ordinär nivå efter decembers stora uppgång. Bland industrins huvudgrupper visade dock samtliga utom industrin för investeringsvaror negativa utvecklingar. Störst nedgång visade industrin för varaktiga konsumtionsvaror som backade med 7,1 procent. Även industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror redovisade betydande nedgång på 6,1 procent. Att den totala industrins nedgång inte var större än 0,6 procent beror på att industrin för investeringsvaror är en stor huvudgrupp med tunga branscher vars uppgång på 4,3 procent får stort genomslag på den totala industrin. Bland industrins delbranscher är det framförallt annan transportmedelsindustri som visar stor positiv förändring jämfört med samma månad föregående år. Även elektronikvaruindustrin och stål- och metallverk utvecklades starkt. Svagast årsutveckling visade industrin för elapparatur och aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin.

Minskade leveranser

Industrins leveranser minskade med 1,1 procent jämfört med december i säsongrensade tal. Nedgången förklaras av en negativ månadsutveckling på både hemma- och exportmarknaden vars leveranser minskade med 1,9 respektive 0,7 procent. På årsbasis uppvisade januari en svag ökning av de totala leveranserna jämfört med samma månad föregående år. Ökningen drevs av exportmarknaden vars utveckling var positiv till skillnad från hemmamarknaden.

Industrins leveranser

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tre månaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins investeringar

Senaste uppgift: februari 2014

Källa: SCB:s investeringsenkät

Linda Wiese

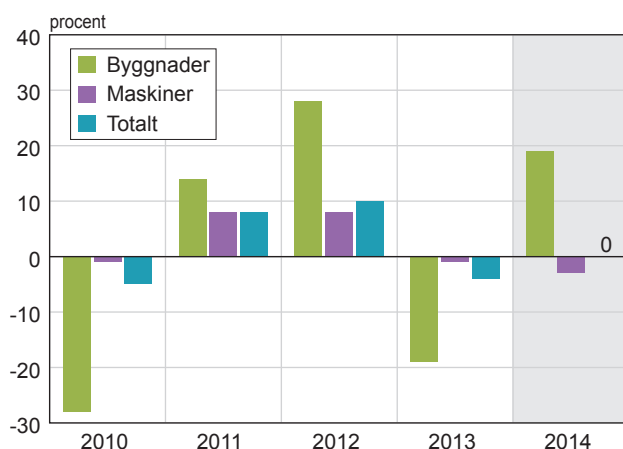
Industrin ökar investeringarna i byggnader

I fjol minskade industriföretagen sina volymer med 4 procent jämfört med föregående år och investeringarna uppgick till 54,5 miljarder. I år väntas industrin investera i nivå med i fjol. Det framkom av uppgifter från SCB:s senaste investeringsenkät som samlades in i februari.

Uppgifterna har reviderats något sedan oktoberenkäten. Då planerade industriföretagen att minska sina investeringar med 2 procent. Så blev det dock inte, utan minskningen slutade på 4 procent för 2013. Även planerna för 2014 har reviderats, från en planerad volymökning på 5 procent till att industriföretagen planerar för oförändrade investeringsvolymer.

Industrins investeringar i byggnader och maskiner

Förändring i procent från föregående år. Fasta priser

Fjölårets volymminskning berodde främst på att industriföretagen drog ner på investeringarna i byggnader och anläggningar. Dessa minskade med 19 procent medan investeringarna i maskiner minskade med 1 procent. Årets

investeringsplaner indikerar på det omvända; maskininvesteringarna väntas fortsätta minska med ett par procent medan byggnadsinvesteringarna väntas återgå till 2012 års nivåer.

Minskad investeringsvilja inom gruvindustrin

Flertalet industrisektorer uppvisade negativa volymförändringar under 2013. Den investeringsstarkaste sektorn, gruvindustrin, minskade sina volymer med 8 procent och investerade 10,7 miljarder. Gruvindustrin planerar för fortsatta volymminskningar och väntas i år investera 8,9 miljarder. Under nittioalet och i början av tvåtusenålet var gruvindustrin en relativt investeringssvag sektor med investeringar på mellan 1 och 2 miljarder, men sedan 2005 har investeringarna succesivt ökat. Toppnoteringen nåddes 2012, då investeringarna uppgick till 11,5 miljarder. Årets investeringsplaner på 8,9 miljarder gör att 2014 trots volymminskningarna väntas bli ett av de starkaste investeringsåren.

Transportmedelsindustrin ökar investeringarna

Även industrin för stål- och metallframställning valde att dra ned på takten och minskade sina investeringsvolymer med 23 procent i fjol. Det innebar investeringar på 3,1 miljarder. I år väntas det vända och investeringarna beräknas öka till 3,7 miljarder.

Några industribranscher valde att öka sina investeringar. Transportmedelsindustrin ökade fjolårets volymer med 15 procent och investerade 7,5 miljarder. Ökningen väntas hålla i sig då företagen i år räknar med att investera 8,5 miljarder. Även den kemiska industrin ökade sina volymer. Investeringarna uppgick till 6,2 miljarder 2013, en ökning på 9 procent. I år väntas dock investeringarna minska med 5 procent.

Rekordinvesteringar väntas inom energisektorn

Investeringsvolymerna inom energisektorn har ökat stadigt sedan början av nittioalet, med undantag för ett par år. Under 2012 uppmättes de dittills högsta nivåerna och resultatet från den senaste enkäten visar på att fjolåret nådde samma nivåer, med investeringar på 37,2 miljarder. Mycket tyder på att den positiva trenden håller i sig och företagen planerar att öka sina volymer med 11 procent 2014. Det innebär investeringar på 45,4 miljarder i år.

UTRIKESHANDEL**Utrikeshandeln fortsätter att återhämtas**

Handelsdata för februari stärkte bilden av en positiv trend för utrikeshandeln. Efter att importen stabiliserats under våren ifjol och enligt trendskattningen börjat vända upp under sommaren kom vändningen för exporten först till hösten. På senare tid har dock exporten gått starkast och efter att ha minskat under sommaren i fjol har handelsnettot återhämtats under det senaste halvåret. I februari var såväl importen som exporten 2 procent högre än motsvarande månad i fjol. Det innebär en klart bättre tillväxttakt än i

januari då båda, enligt reviderade uppgifter, uppvisade nolltillväxt i årstakt. Hittills i år har både exporten och importen växt med 1 procent jämfört med motsvarande period 2013 och det aggregerade handelsnettot för januari-februari är 10,1 miljarder vilket är exakt lika mycket som de två första månaderna i fjol.

Att exportföretagen har vind i seglen syns även i KI-barometern som visar att bedömningen av orderingången från exportmarkanden har vänt uppåt rejält efter årsskiftet. Det ligger i linje med SCB:s orderingångsstatistik som visade på en återhämtning för exportefterfrågan mot slutet av året efter en svag period under hösten.

Varuexport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 14/13 %
	2014 jan	2013 jan		
Europa	69 673	66 968	75,0	4
EU-länder	55 737	52 737	60,0	6
Övriga Europa	13 936	14 231	15,0	-2
Afrika	2 689	2 150	2,9	25
Amerika	8 178	9 959	8,8	-18
Nordamerika	6 339	7 874	6,8	-19
Central- och Sydamerika	1 839	2 085	2,0	-12
Asien	10 988	11 433	11,8	-4
Mellanöstern	2 415	2 603	2,6	-7
Övriga länder i Asien	8 572	8 830	9,2	-3
Oceanien och övriga områden	1 341	2 095	1,4	-36
Totalt	92 869	92 605	100,0	0

Varuimport, landområden

Område	Värde mkr		Andel %	Förändr 14/13 %
	2014 jan	2013 jan		
Europa	73 054	73 011	83,4	0
EU-länder	59 956	59 572	68,4	1
Övriga Europa	13 098	13 439	14,9	-3
Afrika	2 070	1 855	2,4	12
Amerika	3 295	4 048	3,8	-19
Nordamerika	2 399	3 045	2,7	-21
Central- och Sydamerika	896	1 003	1,0	-11
Asien	9 029	8 811	10,3	2
Mellanöstern	230	274	0,3	-16
Övriga länder i Asien	8 799	8 537	10,0	3
Oceanien och övriga områden	174	189	0,2	-8
Totalt	87 622	87 914	100,0	0

Handelsnetto

Senaste uppgift: februari 2014

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 5,0 miljarder kronor i februari

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,0 miljarder kronor under februari 2014 enligt preliminära beräkningar. För februari 2013 var överskottet 5,4 miljarder kronor.

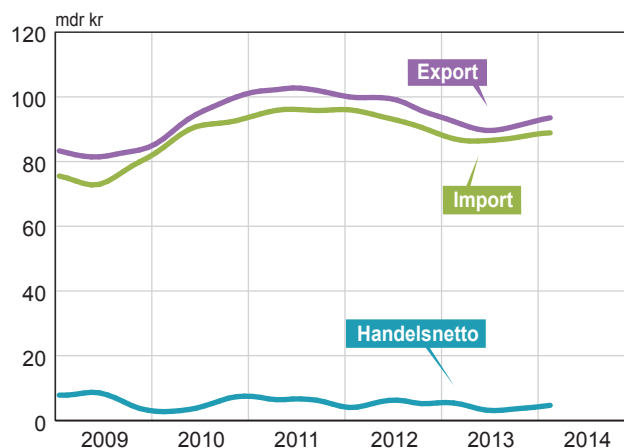
Varuexportens värde under februari uppgick till 88,7 miljarder kronor och varuimportens till 83,7 miljarder.

Värdet för både varuexporten och varuimporten har därmed ökat med 2 procent jämfört med februari 2013.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

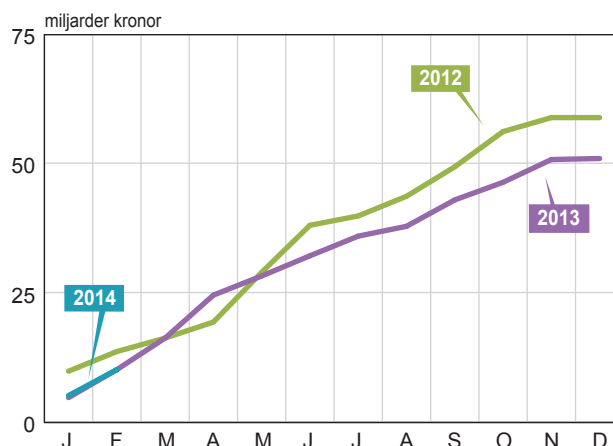
Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,5 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 6,5 miljarder.

Antalet vardagar i februari var lika många som i februari 2013. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 4,6 miljarder kronor för februari 2014 och 4,3 miljarder för januari 2014. För december 2013 var motsvarande värde 4,0 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Under den senaste tremånadersperioden jämfört med motsvarande period ett år tidigare har värdet för både varuexporten och varuimporten ökat med 2 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 268,4 miljarder kronor och varuimportvärdet till 258,1 miljarder. Handelsnettot för december 2013–februari 2014 gav därmed ett överskott på 10,3 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 10,1 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: februari 2014

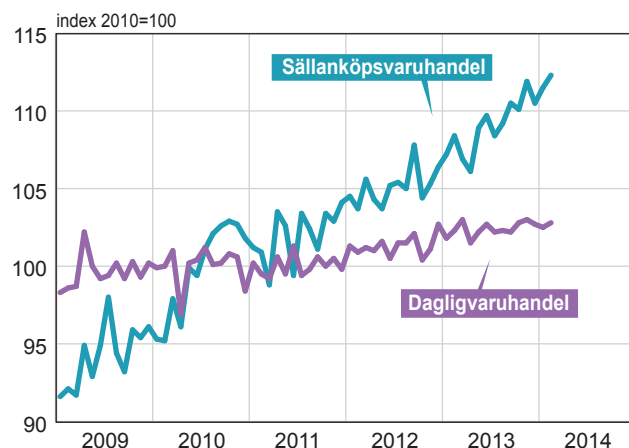
Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Återhämtning för dagligvarorna

Detaljhandelsförsäljningen fortsatte i februari att stiga i samma takt som i januari då volymen i säsongsrensade termer ökade med 0,4 procent från föregående månad. Det får sägas vara en god tillväxt och motsvarar uppräknat till årstakt en volymökning på 5 procent. Värt att notera är att dagligvaruhandeln efter ett par månader med sjunkande försäljning vände upp och försäljningen ökade med 0,3 procent i februari, säsongsrensat och jämfört med föregående månad. Sällanköpshandeln steg med 0,8 procent vilket var likartat med utvecklingen i januari.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongsrensade månadsdata

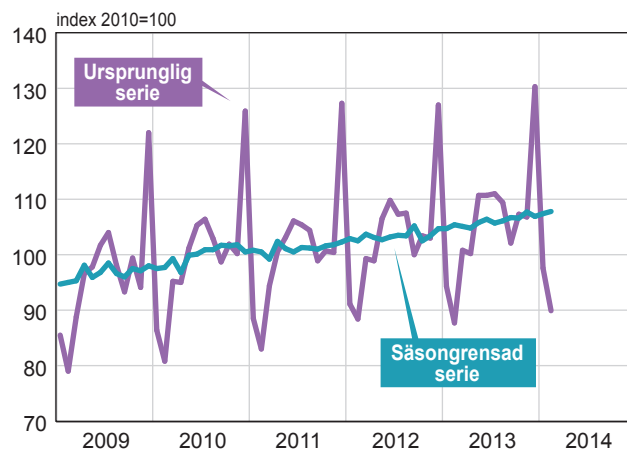
Den totala detaljhandelns tillväxt har i säsongsrensade termer varit god i början på 2014. Variationerna mellan månaderna kan dock vara betydande och utvecklingen följs bäst ur ett lite längre tidsperspektiv. Om man studerar det senaste halvåret ser utvecklingen inte lika imponerande ut. Försäljningsvolymen i december–februari var bara 0,3 procent högre än under föregående tremånadersperiod september–november, korrekterat för säsongsvariationer. Det var den sämsta tremånadersutvecklingen sedan maj i fjol och den skrala tillväxten förklaras främst av en stark försäljning i november som följdes av en relativt stor nedgång i december. När det svaga decemberutfallet nästa månad förpassas till jämförelseperioden kommer tremånadersutvecklingen sannolikt att stärkas. För att kunna matcha de utvecklingstal som, tack vara den starka novemberförsäljningen, syntes i slutet av fjolåret behöver detaljhandeln dock fortsätta att växa i relativt hög takt de kommande månaderna.

En möjlig förklaring till upp- och nedgången i november–december kan vara att hushållen förlade en ovanligt stor del av julkappsinköpen till november istället för till

december. Oavsett orsak så gör den ryckiga utvecklingen dessa månader att det just nu är svårt att tolka tremånadersutvecklingen. För tillfället ger förmodligen trendsattningen en bättre bild av utvecklingen på medellång sikt. Den har de senaste månaderna visat en månatlig tillväxt på 0,2 procent vilket motsvarar en årlig tillväxt på 2,4 procent.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongsrensade månadsdata

Årliga tillväxttaken något högre

Tillväxttakten mätt över tolv månader stärktes i februari med 0,2 procentenheter jämfört med januari och noterades för den totala detaljhandeln till 2,5 procent. Dagligvaruhandeln uppvisade precis som i januari en volymtillväxt på årsbasis på 0,6 procent medan sällanköpshandelns tillväxttakt stegrades till 4,1 procent. Noterbart är att februari 2014 innehöll precis lika många handelsdagar som februari 2013 vilket innebär att man inte behöver ta hänsyn till någon kalendereffekt vid tolkning av årstakten.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrekterad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	feb 2014	jan–feb 2014
Dagligvaruhandel	0,6	0,6
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	0,8	0,8
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	–0,6	–0,6
Sällanköpsvaruhandel	4,1	4,1
därav:		
Klädhandel	–2,1	–1,0
Skohandel	2,0	2,5
Möbelhandel	9,2	7,4
Elektronikhandel	13,2	14,3
Järn- och bygghandel	5,6	4,8
Färghandel	–11,4	–9,7
Bokhandel	2,0	–3,3
Guldsmedshandel	10,7	7,0
Sport- o fritidshandel	1,2	5,0
Postorderhandel	12,3	12,7
Totalt detaljhandel	2,5	2,5

Den bransch som uppvisade den högsta tillväxten mätt i volym var elektronikhandeln (13 procent). Där sjönk dock priserna som vanligt i rask takt och mätt i löpande priser var branschens försäljningsökning blygsamma 0,6 procent. Även i guldsmidshandeln, som hade den näst högsta volymökningen (11 procent), berodde uppgången till stor del på prissänkningar även om försäljningen i löpande priser uppvisade en hygglig tillväxt på 2,4 procent. Den bransch som ger starkast intryck för tillfället är möbelhandeln som gått bra under en längre tid och i februari stod för en volymtillväxt på 9 procent. Övrig heminredning tappade däremot tempot något i februari och tillväxttakten dämpades till 2,5 procent i årstakt. Distanshandeln, som ej redovisas branschuppdelat, fortsatte som vanligt att uppvisa en betydligt högre tillväxttakt än butikshandeln, denna gång på 12,3 procent.

På minussidan är framförallt färghandeln värd att nämna där det senaste årets kräftgång fortsatte i februari med en volymminskning på över 11 procent på årsbasis. Även leksakshandeln uppvisade fortsatt nedgång vilket sannolikt hänger ihop med att det är en av de branscher där butikshandeln tappar mest försäljning till internethandeln. Klädhandeln förstärkning i januari verkar ha varit av tillfällig karaktär och branschen uppvisade i februari återigen sjunkande försäljning på årsbasis.

Trevande start på året

Årets två första månader har inte inneburit någon förstärkning för detaljhandeln. Hittills under 2014 har den kalenderkorrigerade försäljningsvolymen ökat med 2,5 procent jämfört med motsvarande period i fjol. Det är precis samma tillväxttakt som för helåret 2013, vilket visserligen var den högsta årliga tillväxten sedan 2010 men ändå var en bra bit under snittet på 2000-talet. De branscher som främst visat styrka under inledningen på året är de som rider på trenden att förnya i hemmen. Medan möbelhandeln uppvisar en uppgång på över 7 procent har försäljningsvolymen ökat med runt 5 procent för heminredning och bygghandel. Strukturförändringen med alltmer handel via internet har också fortsatt med full kraft och distanshandeln försäljningsvolym har hittills i år ökat med 13 procent.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: januari 2014

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Daniel Lennartsson

Ökad konsumtion av varaktiga varor

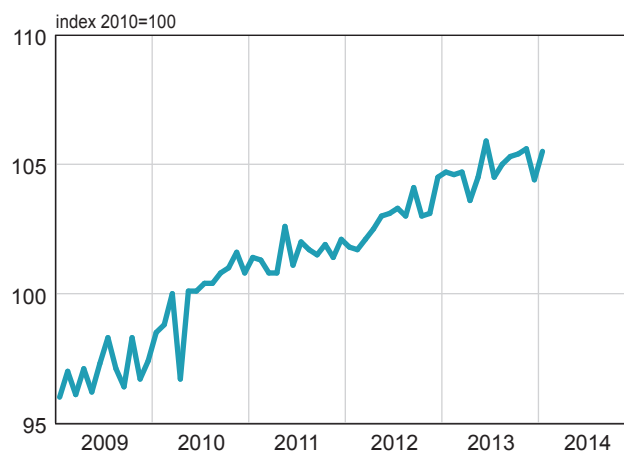
Efter en svag utveckling i december ökade hushållskonsumtionen igen i januari, säsongrensat och jämfört med månanden innan. Det är främst den varaktiga varuhandeln som driver utvecklingen av hushållskonsumtionen. Den varaktiga varuhandeln ökade med 0,4 procent på månadsbasis och med 6,3 procent på årsbasis.

Trenden för hushållskonsumtionen är för tillfället något vikande efter en lång period med en uppåtgående trend.

I januari var trendutvecklingen oförändrad jämfört med december. Utvecklingen ser inte heller så stark ut ur ett tremånadersperspektiv och under tremånadersperioden november till januari var hushållskonsumtionen oförändrad, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Positiv utveckling på årsbasis

Under 2013 har hushållskonsumtionen utvecklats väl och är den delen som driver svensk ekonomi. Starten på 2014 var också relativt bra och i januari var den kalenderkorrigerade volymen 0,9 procent högre än motsvarande månad året innan vilket är betydligt starkare än den svaga utvecklingen i december 2013. Utvecklingen i årstakt kan dock inte ses som jättestark sett i ett historiskt perspektiv. Om man bortser från december 2013 får man gå tillbaka till maj 2012 för att hitta en svagare utveckling.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2014
Detaljhandel, mest livsmedel	0,4
Beklädnadshandel	0,5
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	0,4
Möbler, inredning m.m.	5,0
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	2,4
Post- och telekommunikation	-5,7
Rekreation och kultur	-2,4
Hotell och restaurang	2,4
Övriga varor och tjänster	15,5
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	0,9

Det är framförallt den varaktiga varuhandeln som bidragit och gått upp med 6,3 procent, medan utvecklingen inom den mindre volatila livsmedelshandeln har stigit med 0,4 procent under motsvarande period. Den delvis varaktiga varuhandeln ökade med 1,0 procent och bostadsutgifterna med 1,4 procent. Energiutgifterna minskade däremot med 0,3 procent i januari.

Den grupp med starkast utveckling var övriga varor och tjänster som ökade med 15,5 procent följt av möbler, inredningsartiklar, hushållsutrustning och förbrukningsvaror, där ökningen var 5,0 procent. Även transporter och detaljhandel med motorfordon ökade med 2,4 procent och där är det främst bildetaljhandeln som går starkt med en utveckling på 11,3 procent.

De grupper som hade svagast utveckling var post- och telekommunikation som minskade med 5,7 procent samt rekreation och kultur som minskade med 2,4 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: mars 2014

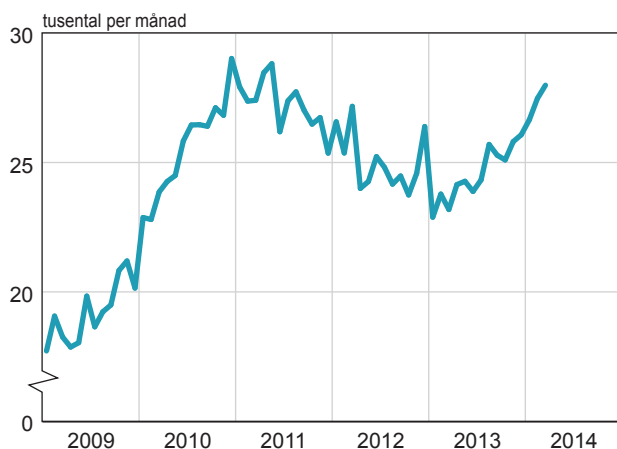
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Fortsatt uppgång för personbilsregistreringarna

Nyregistreringarna av personbilar har ökat under de tre första månaderna i år. Februari var synnerligen starkt då nyregistreringarna ökade med 3,1 procent, säsongrensade och jämfört med januari. I mars fortsatte uppgången men tillväxttakten mattades av något till en uppgång på 1,9 procent på månadsbasis. Det var femte månaden i rad med en ökning så trenden är tydligt positiv. Personbilsregistreringen i mars var samtidigt på den högsta nivån sedan maj 2011 mätt i säsongrensade termer.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Sett över hela första kvartalet så ser utvecklingen ännu starkare ut. Säsongrensade och jämfört med föregående kvartal steg nyregistreringarna med 6,7 procent vilket är den största kvartalsökningen sedan finanskrisen. Uppräknat till årstakt motsvarar det en uppgång med närmare 30 procent så det är en synnerligen stark trend som har inlet 2014.

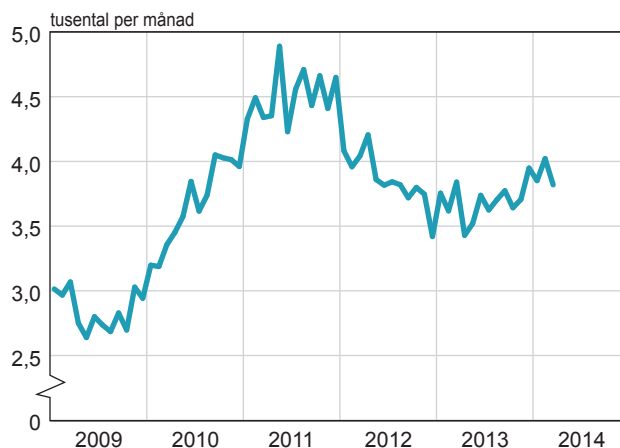
Mätt i årstakt var uppgången i mars 22,3 procent jämfört med motsvarande månad föregående år. Nyregistreringarna i mars uppgick till 29 520 personbilar. Hittills i år har 72 504 personbilar nyregistrerats vilket är 19,3 procent fler än under motsvarande period året innan. Förra året påverkades dock siffrorna negativt under inledningen av året av stora förhandsregistreringar i december 2012 i samband med införandet av miljöbilsdefinitionen i januari 2013.

Viss dämpning för lastbilarna

Efter en uppgång i februari sjönk nyregistreringarna av lastbilar med 5,0 procent i mars, säsongrensade och jämfört med föregående månad. Säsongrensade var det den lägsta nivån sedan november i fjol men den underliggande trenden fortsätter trots det att vara svagt uppåtgående.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Denna trend visar sig tydligare sett ur ett tremånadersperspektiv. Nyregistreringen av lastbilar under första kvartalet 2014 var 3,5 procent högre än under fjärde kvartalet 2013, säsongrensade. Hittills i år har 11 096 lastbilar nyregistrerats vilket är 7,8 procent fler än under första kvartalet 2013.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: januari 2014

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Uppstuds för tjänsteproduktionen

Efter nedgången i december kom en rekyll uppåt för tjänsteproduktionen i januari då volymen ökade med 1,2 procent från föregående månad, korrigerat för säsongsvariationer. Det var visserligen en stor ökning men inte tillräcklig för att kompensera minskningen i december och sett ur ett tremånadersperspektiv har produktionen i tjänstesektorn utvecklats svagt den senaste tiden. Under perioden november-januari var produktionsvolymen i säsongrensade termer oförändrad jämfört med föregående tremånadersperiod. Det var den sämsta tremånadersutvecklingen på ett halvår och den dämpade tillväxttakten syns även i trendskattningen. Efter en fin utveckling under tredje kvartalet dämpades den trendmässiga tillväxten under fjärde kvartalet och stagnerade helt i januari.

Bakom produktionsökningen i januari låg främst företags tjänsterna som vände från minus i december till en uppgång på över 9 procent i januari. Efter en hackig utveckling det senaste året innebar januari ett rejält lyft för denna stora bransch och produktionen var i säsongrensade tal den högsta på över sex år. Den andra huvudförklaringen till uppgången i januari var en relativt

Hushållens konsumtion driver Sveriges ekonomi

Hushållens konsumtion har under de senaste åren varit motorn i den svenska ekonomin med ett stort bidrag till BNP-tillväxten. Detaljhandelns andel av den totala hushållskonsumtionen har däremot minskat till förmån för annan konsumtion under de senaste decennierna. En jämförelse mellan sysselsättningsdata och statistik över hushållens konsumtion visar också på ett starkt samband. Ökad hushållskonsumtion ser ut att leda till ökad sysselsättning i framtiden.

Sedan hösten 2013 publicerar SCB Hushållens konsumtionsindikator, HUKO. Den nya indikatorn mäter varje månad konsumtionen av varor och tjänster bland de svenska hushållen och utgör ett viktigt underlag till nationalräkenskaperna. Hushållens konsumtionsindikator har tagits fram efter önskemål från flera användare av ekonomisk statistik. Genom att HUKO publiceras varje månad och med kortare eftersläpning än nationalräkenskaperna som publiceras 60 dagar efter utgången kvartal, blir det möjligt att göra bättre och mer aktuella prognoser för både BNP och hushållskonsumtionen.

Bostad och energi påverkar mest

HUKO tas fram med hjälp av underlag från omsättningsstatistik för tjänstesektorn, konsumentprisindex, energistatistik, färdigställda lägenheter och småhus, sortimentsundersökningen av detaljhandeln och undersökningen företagens ekonomi.

Det som påverkar HUKO i störst utsträckning är bostad, elektricitet, gas och uppvärmning, som står för 27 procent. Dagligvaruhandeln står för 20 procent och transporter och motorfordonshandel står för 15 procent.

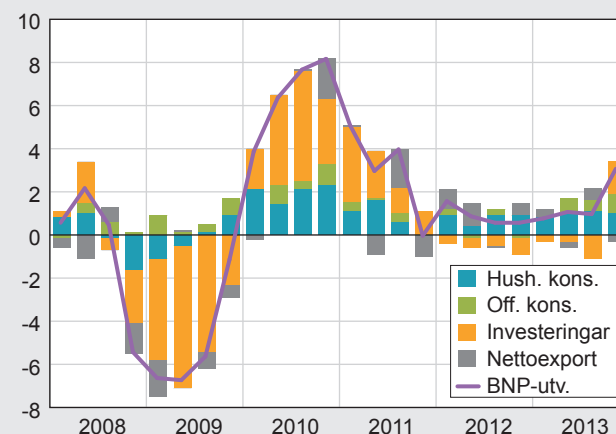
HUKO täcker dock inte hela hushållens konsumtion. Vid en jämförelse mot nationalräkenskaperna täcks cirka 92 procent av hushållens konsumtion exklusive utlandsposter. Det som saknas är utgifter för vård och omsorg, finansiella tjänster, försäkringstjänster, narkotika, utbildningstjänster och svenskers konsumtion i utlandet samt avdrag för utlänningars inköp i Sverige.

Den inhemska konsumtionen motorn i ekonomin

Sedan finanskrisens utbrott hösten 2008 har den inhemska konsumtionen drivit den svenska ekonomin. Mätt i årstakt har BNP i genomsnitt vuxit med 1,1 procent från fjärde kvartalet 2008 till och med fjärde kvartalet 2013. Hushållskonsumtionen har bidragit med 0,8 procentenheter till denna ökning. Drygt två tredjedelar av den totala BNP-tillväxten kommer alltså från hushållskonsumtionen. Detta innebär att bidraget till tillväxten är större än hushållskonsumtionens andel av totala BNP i löpande priser som är 47 procent. Men även den offentliga konsumtionen har gett ett starkt bidrag till BNP-utvecklingen under denna period. Det visar att det är den inhemska konsumtionen som har hållit uppe den svenska ekonomin.

Bidrag till förändring i BNP

Procentenheter

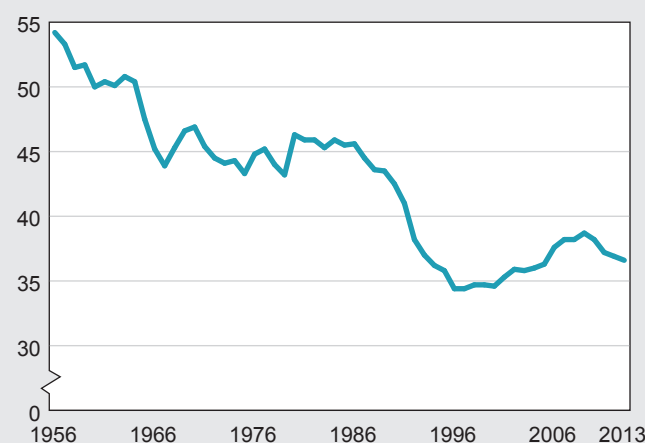

Detaljhandelns betydelse har minskat

Detaljhandeln utgör en stor del av hushållens konsumtion. Historiskt har dess betydelse dock varit större än den är idag. I mitten på 1950-talet stod detaljhandeln för cirka 54 procent av hushållskonsumtionen. Från mitten av 1960-talet och under de två följande decennierna låg andelen ganska konstant på cirka 45 procent. Sedan kom en markant nedgång och från början av 1990-talet har detaljhandelns andel av hushållskonsumtionen varierat mellan 35–38 procent. Trenden var svagt uppåtgående från 1997 till 2009 då detaljhandelns andel av konsumtionen var 38,7 procent. Efter det har andelen minskat fyra år i rad och var 2013 nere i 36,6 procent.

Detaljhandelns andel av hushållens konsumtion

Procent

Nationalräkenskapernas konsumtionsstatistik, som från 1980 finns uppdelat på ändamål, visar att det är många olika varugrupper som vuxit i takt med att detaljhandelns andel har minskat. Men det är bostadskonsumtionens andel som ökat mest. Hushållens utgifter för bostad och energi ökade mellan 1980–1993 från 24 procent till drygt 31 procent av hushållens konsumtion, vilket till stor del

I FOKUS

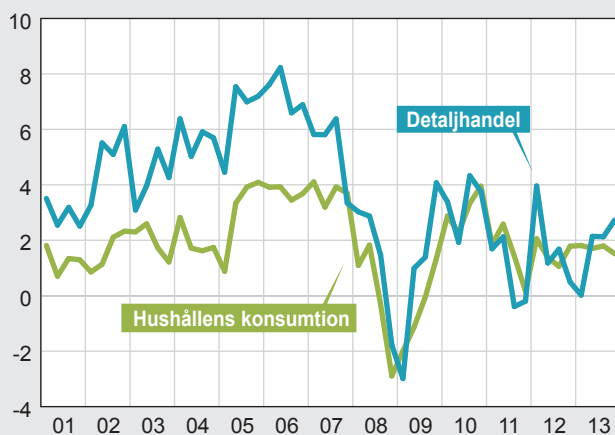
förklarar nedgången för detaljhandeln under denna period. Sedan dess har andelen sjunkit något igen, och under perioden 2000–2013 har den legat stabilt mellan 26–28 procent av hushållskonsumtionen. Ökningen är trots allt drygt 3 procentenheter sedan 1980. Under samma period har hälso- och sjukvård ökat andelen med 2 procentenheter medan kommunikation och hotell och restaurang ökat nästan lika mycket vardera.

Nedgången för detaljhandelns betydelse för svensk ekonomi ses även då man studerar dess andel av totala BNP. År 1956 stod detaljhandelns försäljning för cirka 33 procent av BNP. Motsvarande andel idag är endast 17 procent.

Analytiker använder ofta data över detaljhandelns försäljning för att förutspå utvecklingen för hushållskonsumtionen. I diagrammet nedan kan vi se utvecklingen för detaljhandelns försäljning och hushållskonsumtionen enligt HUKO. Korrelationen mellan seriernas utvecklingstal uppgår till 0,76. Innan finanskrisen utvecklade sig detaljhandeln mycket starkare än hushållens konsumtion och var den bidragande orsaken till de starka utvecklingstalen. I genomsnitt var ökningstakten på årsbasis för detaljhandeln cirka 5 procent medan motsvande tal för hushållskonsumtionen var cirka 2 procent. Efter finanskrisens utbrott har utvecklingen för detaljhandeln och hushållskonsumtionen i större utsträckning följts åt.

Detaljhandel och hushållskonsumtion

Volymutveckling i procent, årstakt

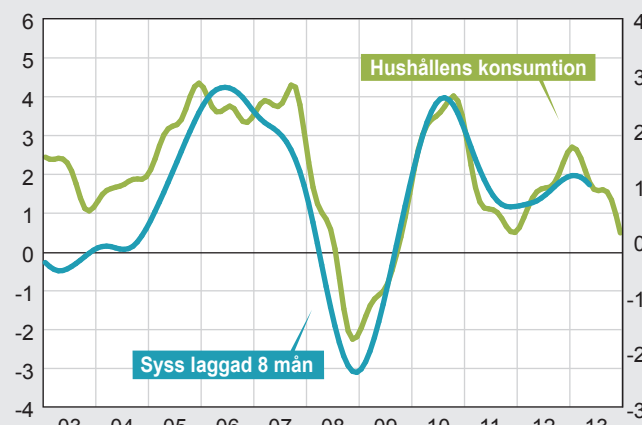
HUKO som sysselsättningsprognos

I nedanstående diagram görs en jämförelse mellan hushållens konsumtionsutveckling och sysselsättningsutveckling enligt Arbetskraftsundersökningen, AKU. Studerar man dessa serier okorrigerade är korrelationen mellan serierna 0,49, vilket betyder att sambandet inte är särskilt starkt. Tidsförskjuter man istället sysselsättningsciffrorna åtta månader bakåt uppnår man en korrelation på 0,87. Det betyder att sambandet är relativt starkt mellan serierna och innebär att en ökande konsumtion idag leder till ökad sysselsättning om åtta månader. Utifrån HUKO:s utfall

kunde man därför förvänta sig att sysselsättningens trend skulle vika i januari 2014. Detta blev också utfallet när AKU publicerades. Om sambandet visar sig lika starkt även framöver kommer sysselsättningstrenden fortsätta att vika, då ökningstakten i HUKO avtagit de senaste månaderna.

HUKO jämfört med sysselsättning

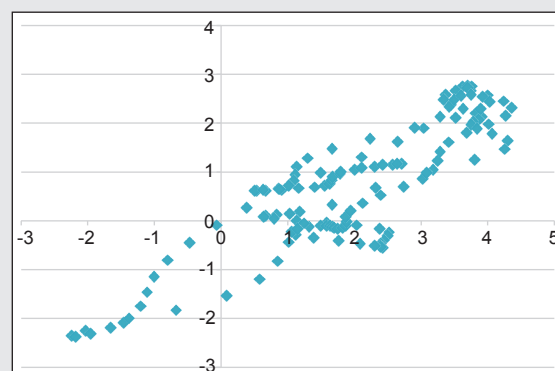
Procentuell utveckling jämfört med föregående år, trend HUKO (vänster axel). Sysselsättning laggad 8 mån (höger axel)

Ett annat sätt att undersöka korrelationen mellan konsumtionen och sysselsättningen visas i nedanstående diagram. När konsumtionen ökar med två procent ökar sysselsättningen i genomsnitt med en procent. Med hjälp av det sambandet skulle man kunna göra en beräkning av det femte jobbskatteavdragets effekt på sysselsättningen. Det femte jobbskatteavdraget antas minska hushållens skatter med 12 miljarder kronor. Det motsvarar cirka 0,7 procent av hushållens konsumtion. Om hela skatteminskningen skulle omvandlas till konsumtion kan man därmed säga att det skulle ha en sysselsättningseffekt på 0,3-0,4 procent.

HUKO och sysselsättning

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år, trend. HUKO (x-axel), sysselsättning laggad 8 månader (y-axel)

Daniel Lennartsson, SCB

stor produktionsökning för partihandeln, här rörde det sig sannolikt till stor del om en återhämtning efter en kraftig nedgång i december. Även datakonsulterna hjälpte till att lyfta produktionsvolymen från december till januari med en hygglig uppgång. Ett flertal branscher uppvisade negativa utvecklingstal och den som gick klart sämst var utbildningsväsendet med en nedgång på hela 11 procent. Även telekommunikationsbranschen uppvisade en relativt stor nedgång på månadsbasis.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2014
Motorhandel	1,7
Partihandel	-0,1
Detaljhandel	2,3
Transport och magasinering	-1,2
Hotell och restaurang	3,0
Telekommunikation	-5,9
Datakonsultverksamhet o.d.	6,4
Företagstjänster	2,8
Kultur, nöje och fritid	-2,1
Total tjänstesektor	0,9

Svag tillväxt i årstakt

Mätt över tolv månader ökade produktionsvolymen kalenderkorrigerat med 0,9 procent i januari. Det var visserligen en klar förbättring jämfört med den negativa årsutvecklingen i december men sett ur ett längre perspektiv är det en svag tillväxttakt. Som jämförelse har tjänsteproduktionen de senaste tio åren växt med i genomsnitt 2,2 procent per år och så sent som 2011 var tillväxttakten över 5 procent. I det perspektivet står sig en årstakt på 0,9 procent ganska slätt vilket indikerar att tjänstesektorn för tillfället inte är den drivkraft för BNP-tillväxten som den varit under stora delar av det senaste decenniet.

Den högsta årliga tillväxttakten stod datakonsulterna för med en produktionsuppgång på över 6 procent. Detta förstärker bilden av att branschen är på väg att återhämtas efter en svag period från mitten på 2012 till april i fjol. Därefter har trenden pekat uppåt vilket den senaste tiden börjat slå igenom i tillväxttalen. För de andra konsultbranscherna, som återfinns i aggregatet företagstjänster, pekade trenden nedåt mot slutet av fjolåret men januari kan förhoppningsvis vara en vändpunkt. Tack vare den kraftiga produktionsuppgången från december till januari stärktes tillväxten i årstakt rejält och landade på knappt 3 procent. Uthyrnings- och resetjänsterna fortsatte samtidigt att gå bra och tillväxttakten stegrades till drygt 5 procent.

Sämre gick det för utbildningsväsendet som efter den stora nedgången i januari hade en negativ årstillväxt på 7 procent. Det var en markant försämring jämfört med fjärde kvartalet 2013 då tillväxten var i genomsnitt drygt 6 procent. En annan bransch som uppvisade en stor nedgång var telekommunikation där produktionsvolymen i januari var nästan 6 procent lägre än motsvarande månad i fjol.

Efter en stor nedgång runt förra årsskiftet har produktionen i denna bransch inte återhämtats och utvecklingstalen i årstakt har nu varit negativa sex månader i rad.

Investeringar inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: februari 2013

Källa: SCB:s investeringsenkät

Linda Wiese

Transportbranschen fortsätter att öka

Investeringarna inom transport- och magasineringsbranschen har ökat succesivt sedan början av tvåtusen-talet, fjolåret var inget undantag. Preliminära siffror för 2013 visar att fjolårets volymutveckling blev positiv. Investeringarna uppgick till 17,7 miljarder vilket motsvarar en volymökning på 13 procent. Företagen tror på en fortsatt positiv utveckling och prognostiserar investeringar på 21,1 miljarder för i år, en ökning på 20 procent jämfört med i fjol.

IT-företagen väntas minska investeringarna

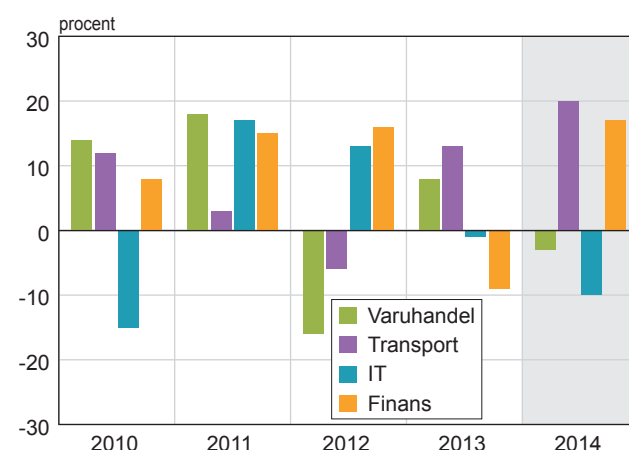
Fjolårets volymförändringar skiljde sig åt mellan de olika tjänstesektorerna men var i huvudsak negativa. Mycket tyder på att det kommer att fortsätta så i år.

Informations- och kommunikationssektorn minskade investeringsvolymerna under fjolåret med ett par procent och investerade 11,8 miljarder. Företagen tror på en fortsatt negativ volymutveckling och årets investeringar väntas uppgå till 10,6 miljarder.

Företag verksamma inom företagstjänster minskade volymerna med 16 procent och investerade 6,3 miljarder under fjolåret. Prognoser för 2014 indikerar på att årets investeringar kommer att nå samma nivåer.

Investeringar inom tjänstesektorn

Årlig volymförändring i procent. Fasta priser

Finanssektorn minskade sina volymer med 9 procent och investeringarna uppgick till 5,6 miljarder 2013. Försäkringsbolagen stod för den största delen av minskningen, då deras volymer minskade med 42 procent. Bankerna ökade däremot sina volymer med 5 procent. I år väntas båda branschgrupperna öka och investeringarna inom finanssektorn väntas uppgå till 6,1 miljarder.

Alla tjänstebranscher drog dock inte ner på investeringarna, utan varuhandeln ökade sina volymer med 8 procent och investerade 12,1 miljarder i fjol. I år väntas utvecklingen vända och volymerna beräknas minska med ett par procent. Det innebär investeringar på 10,5 miljarder.

BYGGMARKNAD

Fortsatt besvikelse över utfallen

Enligt Konjunkturbarometern har orderstockarna för bygg- och anläggningsverksamhet ökat något de senaste månaderna, men utfallet blev återigen en besvikelse. Orderläget för byggsektorn är fortfarande betydligt svagare än normalt och drygt 70 procent av företagen uppger att orderstocken är för liten. Bilden är i stort sett densamma för både hus- och anläggningsbyggare. Byggproduktionen har ökat något, medan sysselsättningen har fortsatt att minska. Anbudspriserna var oförändrade.

Byggföretagen är fortsatt optimistiska inför de kommande tre månaderna, trots att utfallen en längre tid varit en besvikelse. Såväl orderstockar som byggproduktion och sysselsättning väntas stiga och bilden är densamma för såväl hus- som anläggningsbyggare. Även anbudspriserna väntas vända upp under perioden.

Byggindustrins positiva investeringstrend bruten

Investeringarna inom byggverksamhet har ökat succesivt sedan mitten av nittioalet, med undantag för 2009, då finanskrisen gjorde att investeringarna minskade med över 40 procent. Under 2012 uppmättes rekordnivåer med investeringar på 6,7 miljarder. Under fjolåret vände det och volymerna minskade med 26 procent, vilket innebar investeringar på 4,9 miljarder. Det mesta tyder på att det kommer att fortsätta minska även i år och företagen räknar med en volymminskning på 15 procent enligt SCB:s investeringsenkät från februari. Det innebär investeringar på 4,2 miljarder.

Byggkostnader

Senaste uppgift: februari 2014

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

Januari–februari 2014 oförändrat

Faktorprisindex var oförändrat mellan januari och februari 2014, liksom Entreprenörens kostnad. Maskiner och Byggmaterial gick upp med 0,5 respektive 0,2 procent. Löner var oförändrade. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft gick ned med 0,1 procent. Omkostnader sjönk med 0,3 procent.

Störst prisökning bland Byggmaterial i februari hade snickerier som gick upp med 1,0 procent. Betongvaror steg med 0,4 procent. Järn och stål, golvmaterial och el-materiel sjönk med vardera 0,1 procent. Övriga byggmaterialgrupper var oförändrade. Byggherrekostnader föll med 0,3 procent. Främsta orsaken till nedgången var allmänna kostnader som gick ned med 1,1 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	feb 14/jan 14	feb 14/feb 13
Entreprenadkostnader	0,1	0,8
Byggmaterial	0,2	0,4
Löner	0,0	2,0
Maskiner	0,5	1,3
Transporter, drivmedel, elkraft	-0,1	-1,3
Omkostnader	-0,3	1,4
Byggherrekostnader	-0,3	0,1
Total byggkostnad	0,0	0,7

Februari 2013–februari 2014 +0,7 procent

Faktorprisindex steg med 0,7 procent mellan februari 2013 och februari 2014. Entreprenörens kostnader ökade med 0,8 procent, vilket påverkade totalindex uppåt med 0,7 procentenheter. Löner hade den största påverkan på entreprenörens kostnader. Löner höjdes med 2,0 procent. Maskiner och Omkostnader steg med 1,3 respektive 1,4 procent. Priset på Byggmaterial ökade med 0,4 procent.

Kostnader för Transporter, drivmedel och elkraft föll med 1,3 procent. Inom den gruppen sjönk dieselolja med 6,6 procent. Lastbilstransporter och elkraft inom samma grupp sjönk något. Byggherrekostnader ökade marginellt. Den främsta anledningen till detta var att räntekostnader sjönk med 7,2 procent och att tjänstemannalöner ökade med 2,0 procent på årsbasis.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: januari 2014

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

Tobias Fagerberg

Stigande produktion inom näringslivet

Året började starkt inom näringslivet, där produktionsindexet PIN återigen steg efter en nedgång i december. I januari hade samtliga delindex i PIN en positiv utveckling. Den totala produktionen inom näringslivet ökade i säsongsgrensade tal med 0,9 procent jämfört med föregående månad. Den starkaste utvecklingen stod tjänsteproduktionen (inklusive vatten och reningsverk) för som ökade med 0,9 procent. Även byggproduktionen och industriproduktionen hade en stark utveckling i januari med uppgångar på strax under 1 procent.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	jan 14/ dec 13 ¹⁾	nov 13–jan 14/ aug–okt 13 ¹⁾	jan 14/ jan 13 ²⁾
Industri inkl. energi	0,8	3,2	0,9
Bygg	0,7	2,5	6,4
Tjänster	0,9	0,0	0,9
Totalt	0,9	0,9	1,3

1) Säsongsgrensat och kalenderkorrigerat

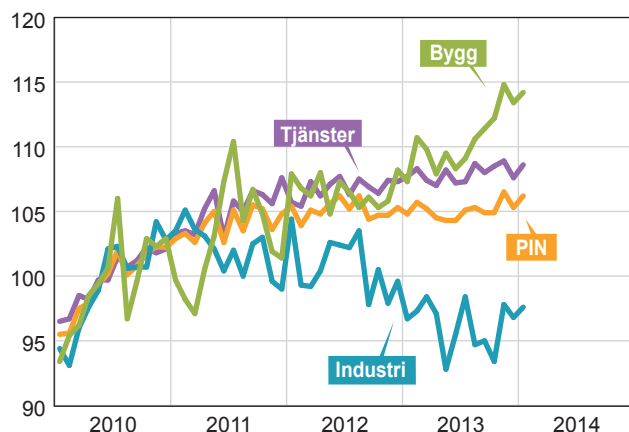
2) Kalenderkorrigerat

Positiv utveckling för perioden november–januari

Produktionen under perioden november–januari uppvisade en positiv utveckling jämfört med närmast föregående tre-månadersperiod. Under november–januari ökade produktionen inom näringslivet med 0,9 procent, i säsongsrensade tal, jämfört med perioden augusti–oktober. Industrisektorn som är den näst största delsektorn inom näringslivet bidrog mest till uppgången men även byggproduktionen uppvisade en stark utveckling med en produktionsökning på 2,5 procent. Tjänsteproduktionen var oförändrad jämfört med föregående tremånadersperiod.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongsrensade värden. Index 2010=100

Uppgång jämfört med föregående år

Näringslivets produktion ökade i kalenderkorrigerade tal med 1,3 procent jämfört med motsvarande månad föregående år. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som ökade med 6,4 procent. Både industriproduktionen och tjänsteproduktionen uppvisade en ökning med 0,9 procent jämfört med januari 2013. Första kvartalet 2014 har sammanfattningsvis fått en bra start med en stark utveckling inom samtliga branschgrupper.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: februari 2014

Källa: SCB:s konsumentprisindex

Erik Nilsson

Inflationstakten fortsatt negativ

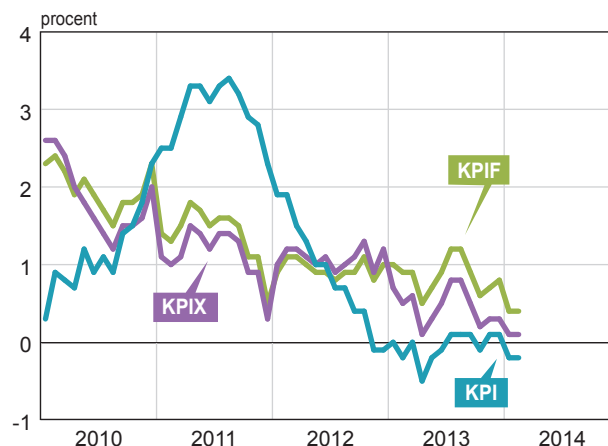
Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var -0,2 procent i februari, vilket var oförändrat från januari. Sedan årsskiftet har KPI minskat med 0,7 procent, där förändringen mellan januari och februari drog upp priserna med 0,4 procent. Konsumentprisindex låg således fortfarande lågt och var i februari 2014 ungefär på samma nivå som i september 2011.

Att inflationstakten är negativ för februari är relativt ovanligt, endast tre gånger sedan 1980 har inflationstakten för februari varit lägre eller lika låg; 2013, 2004 och 1997. Inflationstakten har med andra ord varit negativ två år i rad

gällande februari, något som under perioden 1980–2014 inte har skett tidigare.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Till den totala nedgången sedan februari 2013 bidrog minskade räntekostnader (-6,1 procent) med 0,3 procentenheter och lägre priser på el (-3,7 procent) med 0,2 procentenheter. Sänkta priser inom gruppen transport (-1,9 procent) bidrog nedåt med 0,3 procentenheter, främst genom lägre priser på drivmedel. Nedgången motverkades främst av höjda hyror (1,8 procent) som lyfte KPI med 0,2 procentenheter.

KPI steg med 0,4 procent från januari 2014 till februari 2014, vilket är att anse som ett säsongs normalt mönster. I februari brukar KPI stiga jämfört med föregående månad. Sedan 1980 har snittet för februaries månadsförändringar varit 0,5 procent och under perioden har månadsförändringen för februari endast ett fåtal gånger varit negativ.

Konsumentprisernas förändring

Februari 2014

	Förändring från		Bidrag till förändring sedan feb 2013 ¹⁾
	Föregående månad	feb 2013	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,7	0,6	0,1
Alkoholhaltiga drycker och tobak	-0,1	1,8	0,1
Kläder och skor	3,9	2,8	0,1
Boende	-0,3	-0,7	-0,2
Inventarier och hushållsvaror	0,5	-0,3	0,0
Hälso- och sjukvård	0,2	1,0	0,0
Transport	0,8	-1,9	-0,3
Post och telekommunikationer	-0,3	-2,9	-0,1
Rekreation och kultur	0,5	-0,8	-0,1
Utbildning	1,0	1,9	0,0
Restauranger och logi	0,2	0,7	0,0
Div varor och tjänster	0,1	1,3	0,1
KPI totalt	0,4	-0,2	-0,2

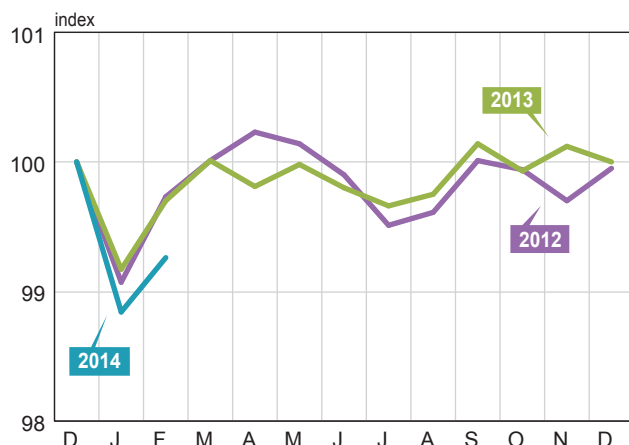
1) Procentenheter

Till den totala uppgången den senaste månaden bidrog prishöjningar på kläder (5,0 procent) med 0,2 procentenheter. Prishöjningar på livsmedel (0,6 procent), transporttjänster (1,7 procent) och paketresor (6,0 procent) bidrog uppåt med ytterligare 0,1 procentenhet vardera. Uppgången

motverkades av lägre räntekostnader för egnahem (–1,3 procent) som bidrog nedåt med 0,1 procentenhet.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Underliggande mått stabila

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var 0,4 procent i februari, vilket var oförändrat från januari. Från januari till februari steg KPIF med i genomsnitt 0,5 procent. Under samma månad förra året steg KPIF också med 0,5 procent. Då räntesatsindex påverkade både inflationstakt och månadstakt negativt, blir förändringtalet för KPIF högre än för KPI.

De nya måtten KPI med konstant skatt (KPI-KS) och KPIF med konstant skatt (KPIF-KS) räknas ut på uppdrag av Riksbanken och visar prisutvecklingen för respektive mått rensat för effekten av skatter i konsumentled. Dessa två index beräknas istället för det avvecklade indexet NPI. Inflationstakten enligt KPI-KS och KPIF-KS i februari 2014 var –0,3 procent respektive 0,3 procent. Föregående månad låg inflationstakten för KPI-KS också på –0,3 procent medan KPIF-KS låg på 0,4 procent.

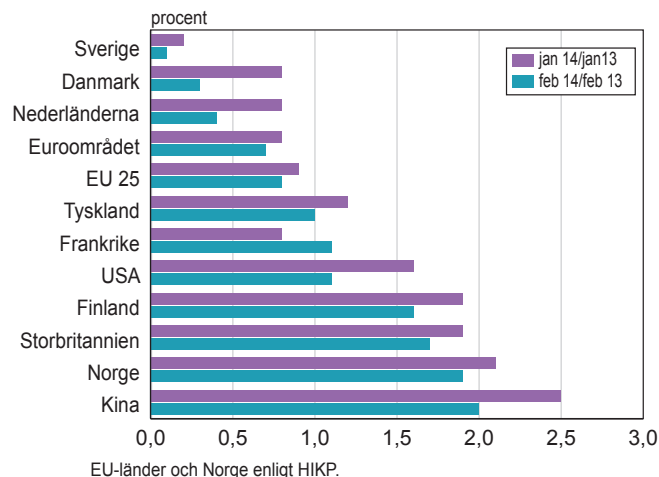
Internationellt sjunker inflationstakten

Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,1 procent i februari 2014, en sänkning från februari 2013 då den var 0,2 procent. Från januari till februari 2014 steg priserna i genomsnitt med 0,5 procent enligt HIKP. Under samma månad föregående år steg konsumentpriserna i genomsnitt med 0,6 procent. HIKP var 113,61 (2005=100) i februari 2014.

I Skandinavien är inflationstakten enligt HIKP varierande. Norge och Finland uppvisar de högsta inflationstakterna denna månad på 1,9 och 1,6 procent, där båda länderna hade en lägre inflationstakt i februari än i januari. Sverige och Danmark uppvisar de lägsta inflationstakterna denna månad på 0,1 respektive 0,3 procent, vilket för båda länderna en minskning av inflationstakten jämfört med föregående månad. Island, som hade en inflationstakt på 3,7 procent vid årsskiftet, låg i februari 2014 på en inflationstakt på 0,8 procent. På två månader har inflationstakten sjunkit med närmare tre procentenheter, vilket är den i särklass största förändringen i Europa under perioden.

Inflationstakten i olika länder

Säsongrensade månadsdata

De senast publicerade HIKP-talen för EU-länderna avser januari 2014. Inflationstakten för EU var då 0,9 procent. För EMU-länderna var inflationstakten 0,8 procent. Under samma månad var inflationstakten enligt HIKP i Sverige 0,2 procent. Enligt Eurostats snabbstatistik var inflationstakten 0,8 procent för EU-länderna och 0,7 procent för EMU-länderna i februari 2014.

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: februari 2014

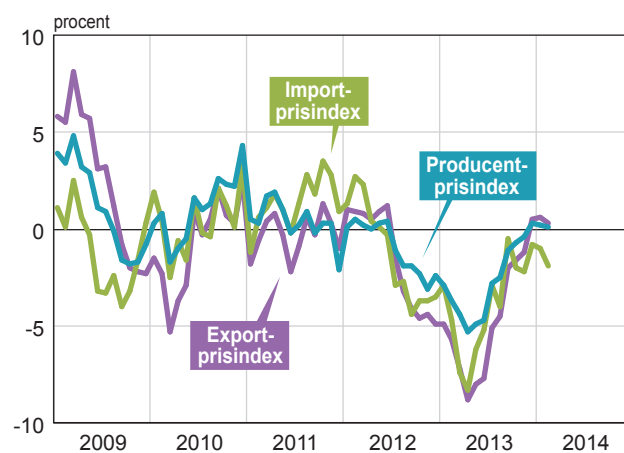
Källa: SCB:s producentprisindex

Producentpriserna sjönk i februari

Producentpriserna sjönk i februari med 0,5 procent jämfört med januari. Under samma period sjönk priserna på importmarknaden med 1,2 procent, på exportmarknaden med 0,9 procent samt på hemmamarknaden med 0,2 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Lägre pris på råolja bidrog främst till nedgången på importmarknaden. På exportmarknaden bidrog främst lägre pris på motorfordon och övriga maskiner till nedgången. Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producent-

priserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,7 procent från januari till februari.

Jämfört med februari förra året har producentpriserna totalt ökat med 0,1 procent. Under samma period har priserna ökat med 0,3 procent på exportmarknaden. På importmarknaden har priserna sjunkit med 1,9 procent och på hemmamarknaden med 0,2 procent. Priserna för inhemsk tillgång har gått ned med 1,0 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: februari 2014

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Helene Birenstam

I februari 2014 var 4 648 000 personer i åldern 15–74 år sysselsatta, vilket är en ökning med 51 000 jämfört med februari 2013. Antalet arbetslösa uppgick till 433 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,5 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 154,9 miljoner per vecka, en ökning med 3,3 miljoner jämfört med motsvarande månad i fjol. För säsongrensade data visar trenden på relativt små förändringar för sysselsättningen och arbetslösheten.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar på en fortsatt minskning av arbetslösheten, främst bland ungdomar och andra grupper med kortare perioder av arbetslöshet. I februari 2014 var 404 000 personer inskrivna som arbetslösa, en minskning med 16 000 personer jämfört med februari 2013. Även antalet personer varslade om uppsägning fortsätter att minska. Antalet nya lediga platser uppgick till 75 000 och 43 000 personer fick ett arbete.

Ökad sysselsättning

I februari 2014 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 648 000, en ökning med 51 000. Antalet sysselsatta män var 2 447 000 och antalet sysselsatta kvinnor var 2 201 000.

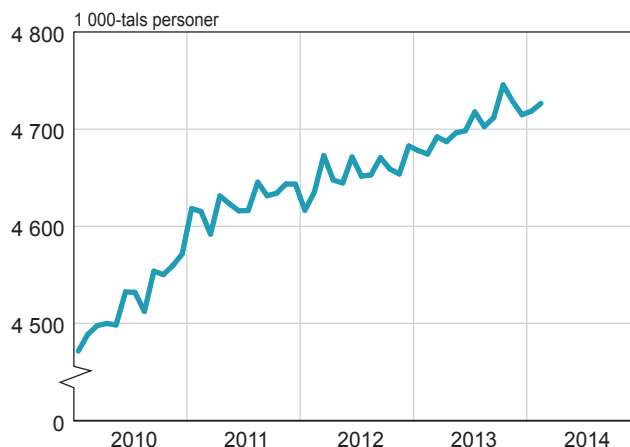
Sysselsättningsgraden, det vill säga andelen sysselsatta av befolkningen, uppgick till 64,7 procent för befolkningen i åldern 15–74 år. För kvinnorna var sysselsättningsgraden 62,0 procent och motsvarande tal för männen var 67,3 procent.

Antalet anställda uppgick till 4 163 000, en ökning med 57 000. Det kan främst förklaras av antalet tidsbegränsat anställda män som ökade med 32 000 till 300 000.

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick säsongrensat till 4 727 000 i februari 2014, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 65,8 procent. Av männen var 68,3 procent sysselsatta och för kvinnorna var motsvarande siffra 63,2 procent. Trenden visar på små förändringar för både antalet och andelen sysselsatta.

Antal sysselsatta

Ålder 15–74 år. Säsongrensade månadsvärden

Arbetslösa, undersysselsatta och latent arbetssökande utgör tillsammans det outnyttjade arbetskraftsutbudet. I februari 2014 uppgick det outnyttjade arbetskraftsutbudet i genomsnitt till 20,8 miljoner timmar per vecka. Det motsvarar 520 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka.

Arbetsinsatsen ökade

Det totala antalet arbetade timmar ökade med 3,3 miljoner jämfört med februari 2013 och uppgick i genomsnitt till 154,9 miljoner per vecka. Det motsvarar en ökning med 2,2 procent. Den relativt kraftiga ökningen kan främst förklaras av fler sysselsatta, fler heltidsarbetande och att antalet frånvarotimmar i huvudsysslan på grund av sjukdom har minskat jämfört med samma period föregående år.

Säsongrensat uppgick de arbetade timmarna i genomsnitt till 144,7 miljoner timmar per vecka. Trenden visar på små förändringar i antalet arbetade timmar.

Arbetsmarknad					
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal
	2013	2014	2013	2014	2013
jan	4 578	4 619	13 210	12 350	421
feb	4 597	4 648	15 160	15 490	427
mar	4 643		14 870		448
apr	4 642		15 090		445
maj	4 667		14 650		417
jun	4 815		14 640		484
jul	4 905		9 530		382
aug	4 766		12 230		377
sep	4 708		16 010		382
okt	4 746		16 240		374
nov	4 704		15 780		382
dec	4 680		13 720		380

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Arbetslösheten var 8,5 procent i februari

I februari 2014 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 433 000, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,5 procent. Antalet arbetslösa män var 236 000 och antalet arbetslösa kvinnor var 196 000. För männen motsvarar det en arbetslöshet på 8,8 procent och för kvinnorna 8,2 procent.

Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 162 000 arbets-

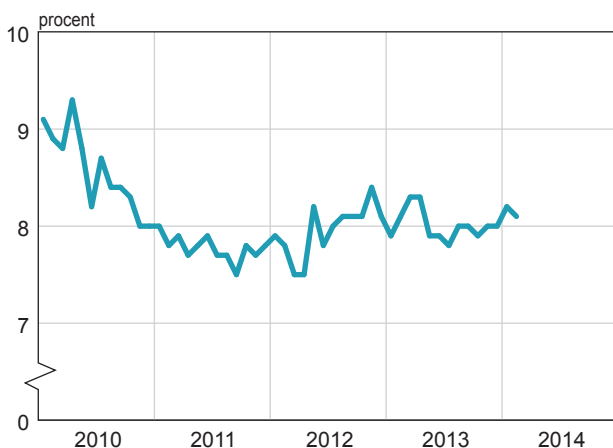
lösa och av dessa var 88 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar var 25,8 procent av arbetskraften.

Enligt säsongrensade data uppgick antalet arbetslösa till 419 000. Arbetslösheten, det vill säga andelen arbetslösa av arbetskraften, var 8,1 procent. Arbetslösheten för män var 8,4 procent och för kvinnor 7,9 procent. Trenden visar på små förändringar för andelen arbetslösa, medan trenden för antalet arbetslösa är ökande.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.

Säsongrensade månadsvärden

Färre inskrivna på arbetsförmedlingen

Antalet inskrivna arbetssökande, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i februari 2014 till 404 000. Jämfört med februari 2013 är det en minskning med 16 000 personer. Av de inskrivna arbetslösa var 216 000 öppet arbetslösa och 189 000 inskrivna i program med aktivitetsstöd. Antalet lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 75 000, vilket var 7 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under februari 2014 fick 43 000 personer ett arbete vilket är i nivå med februari 2013. Antalet varslade uppgick till 3 700, en minskning med ungefär 200 personer jämfört med februari 2013.

FINANSMARKNAD

Rysslands närvaro i Ukraina oroar marknaden

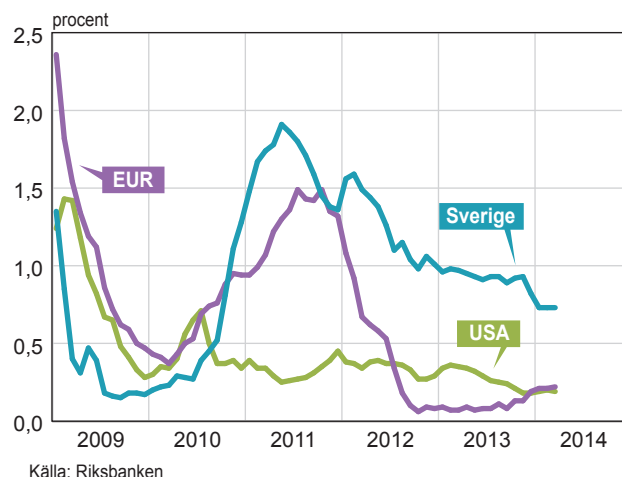
Det spända läget mellan Ryssland och västvärlden till följd av den ryska annekteringen av Krimhalvön i mars har präglat handeln och den fortsatta oron har bidragit till stora rörelser på marknaden. Moskvabörsen föll i början av månaden med över 10 procent, vilket var det största börsfallet på fem år. Nedgången tilltog efter att den ryska centralbanken utan förvarning meddelat att man höjer styrräntan med 1,5 procentenheter till 7 procent. Højningen av den ryska styrräntan sker efter att rubeln nått rekordlåga nivåer gentemot dollarn och kapital på uppskattningsvis 70 miljarder dollar lämnat den ryska ekonomin under första kvartalet i år. Utflödet under hela fjolåret var ca 63 miljarder dollar. I ytterligare ett försök att stävja försvagningen av den ryska valutan stödköpte centralbanken rubel för

ca 24 miljarder dollar under mars månad. Valutainterventionen är en av de största som genomförts i Ryssland och motiveras officiellt med att man vill motverka inflationen och skapa stabilitet på marknaden. En vidare tolkning är att man vill förhindra den kapitalflykt som skett från den ryska ekonomin.

Som ofta tidigare när marknaden befunnit sig i ett läge av ovisshet ökade intresset för viktiga råvaror och valutor. Efterfrågan på guld ökade i samband med krisen och schweizerfrancen, som ofta betraktas som en säker placering i oroliga tider, stärktes något i slutet av månaden. Dollarn stärktes mot euron efter marknadens bedömning att euroländerna kan komma att påverkas i större utsträckning än USA av situationen i Ukraina. Osäkerheten kring framtida gasleveranser från Ryssland bidrog till ökad efterfråga av olja och utvecklingen av oljepriset följde krisens upp- och nedtrappning.

Korta räntor

3 mån statsskuldväxlar (motsv)

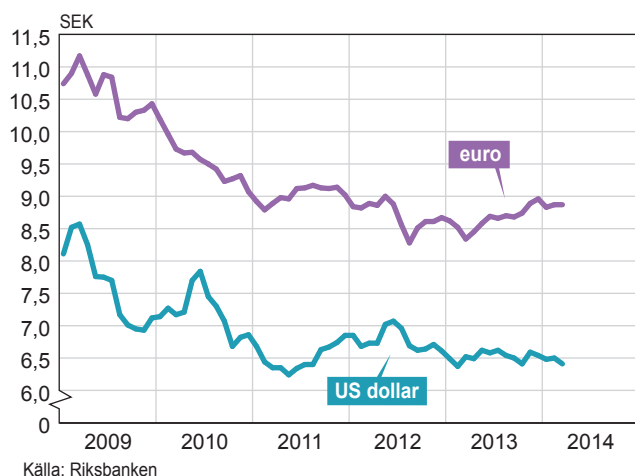
Janet Yellen lägger ut kursen

När Federal Reserves nya ordförande Janet Yellen höll sin första presskonferens betonade hon att jobben och inflationen är i fokus för centralbanken. Efter att den amerikanska återhämtningen i vintras dämpats av svåra väderförhållanden gör Fed nu en försiktigt positiv bedömning av det ekonomiska läget. Data som stöder den uppfattningen är de nya arbetslöshetssiffrorna som nu ligger kring 6,6 procent, alldeles över det tidigare satta målet på 6,5 procent som gräns för när styrräntan som tidigast kan höjas. För att undvika en inprisning från marknaden och höjda långa marknadsräntor meddelade centralbanken att 6,5 procentsmålet överges och hänvisade till att mer kvalitativa bedömningar också kommer att ligga till grund för kommande räntebeslut. Den inslagna vägen av minskade stödköp fortsätter och den amerikanska centralbankens öppna marknadsoperationer görs numera till ett värde av 55 miljarder dollar i månaden. En minskning med 10 miljarder dollar per månad. Yellen nämnde också att räntan kommer att höjas en betydande tid efter att stödköpen avslutats. På en direkt fråga om hur lång tid det innebar preciserade centralbankschefen det till ungefär 6 månader, men betonade att det var beroende

av ekonomins fortsatta återhämtning. Centralbankschefen uttryckte ingen oro för en okontrollerad inflation till följd av bankens utökade balansräkning utan framhöll snarare problemen med en för låg inflation. Dollarn stärktes efter beskedet om fortsatt minskning av stödköpen och uppreviderad räntebana. Styrräntan som idag befinner sig mellan 0 och 0,25 procent väntas ligga på 1,0 procent vid utgången av nästa år och kring 2,25 procent i slutet av 2016. De nya prognoserna innebär en justering uppåt på 0,25 respektive 0,50 procentenheter. Dollarn stärktes mot kronan efter de nya utsikterna för amerikanska räntor och fortsatt låg svensk inflation. En dollar handlades i slutet av månaden för 6,49 SEK.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

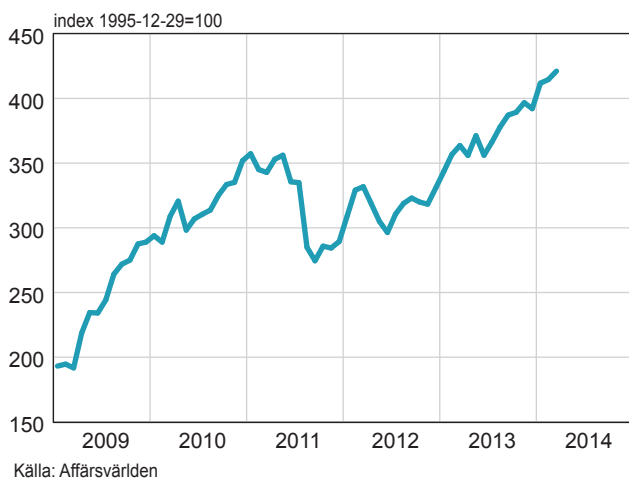

Skakigt på Stockholmsbörsen

Mars inleddes med en rejäl börsnedgång under månadens första handelsdag i spåren efter det som hände i Ukraina. Trots oro kring den akuta situationen i Ukraina har affärsvärldens AFGX-index stärkts något efter detta även om det svängt kraftigt både uppåt och nedåt under månaden. Uppgången kan tolkas som att marknaden gör bedömningen att det geopolitiska läget i Europa kommer att stabiliseras.

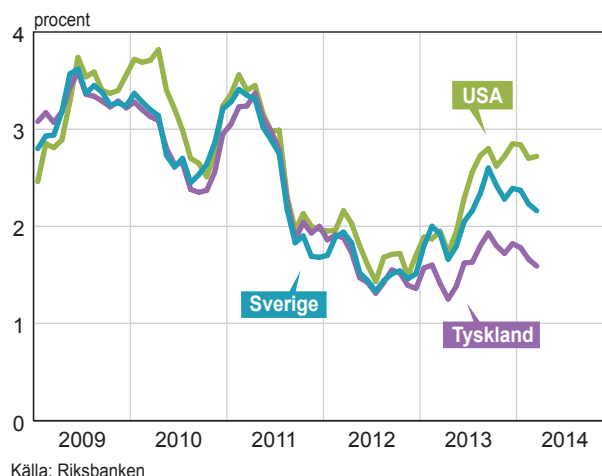
Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Långa räntor

10-åriga statsobligationer

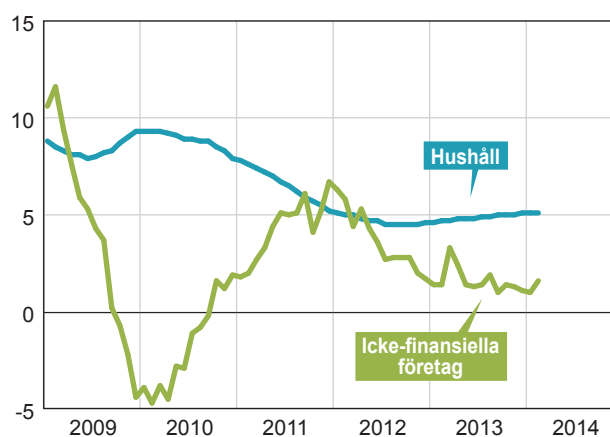

Det har varit små rörelser på räntemarknaden i mars. Den svenska räntekurvan planade ut något under månaden när tre månaders SSVX och tioåriga statsobligationer tappade en respektive två punkter. Riksbanken lämnar sitt nästa räntebesked den 9 april och den låga inflationen i Sverige har hamnat i fokus. Ledamöter i direktion har betonat vikten av att inflationen tillåts ta fart innan räntan höjs. Flera bedömare spekulerar nu i möjligheten att Riksbanken sänker sin inflationsprognos och skjuter kommande räntehöjning längre på framtiden.

De svaga inflationssiffrorna medförde även ett fall för kronan som försvagades under månaden med ungefär en halv procent mot euron och handlades i genomsnitt för 8,86 SEK/EUR.

MFI:s utlåning

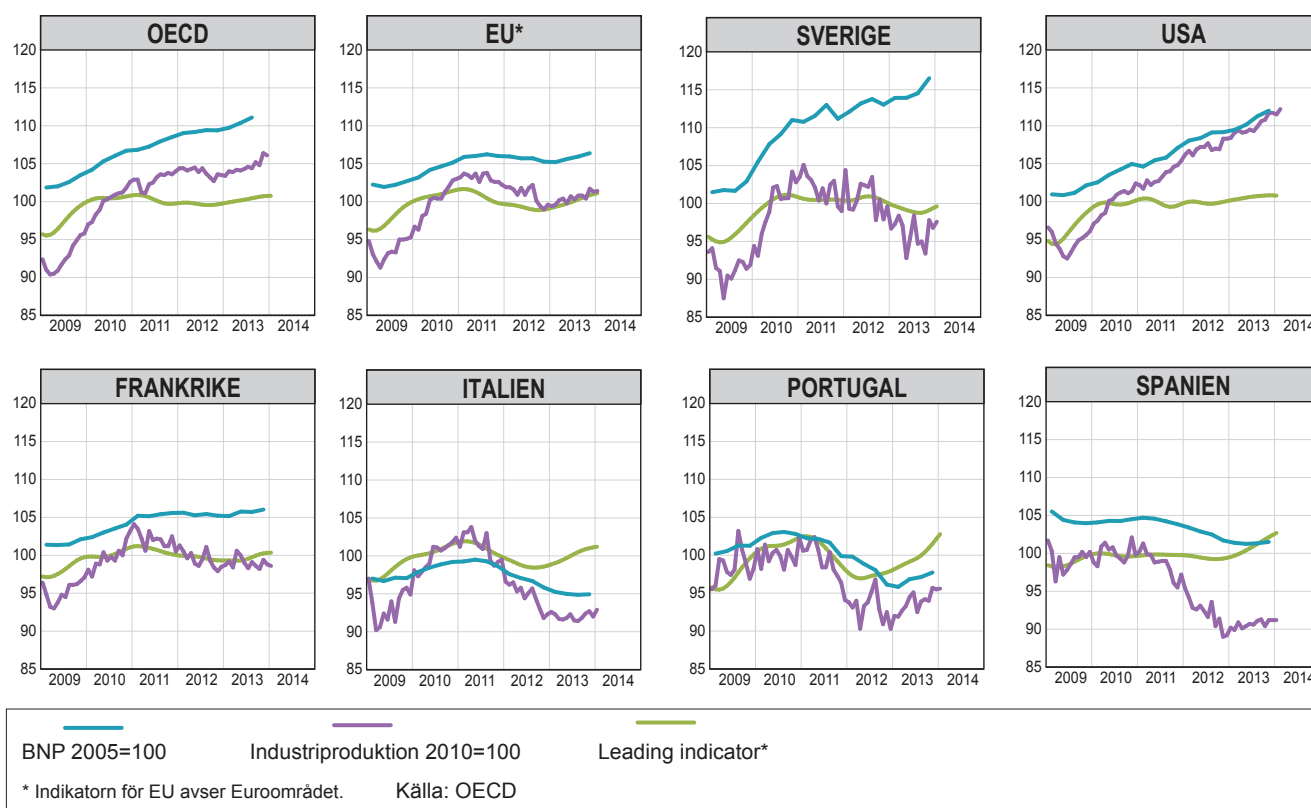
Årlig tillväxttakt, procent

Andreas Hörnvist, Finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Återhämtningen i EU vinner sakta mark och från tredje till fjärde kvartalet ökade BNP med 0,4 procent, säsongrensat. Tillväxten är visserligen svag, men likväl positiv, och mätt i årstakt var ökningen 1,1 procent. Även den ledande indikatorn fortsatte att stiga i januari, och noteringen som ligger över den långsiktiga trenden indikerar en fortsatt god ekonomisk utveckling.

Den ekonomiska utvecklingen bland medlemsländerna är dock diversifierad. Tillväxten bland Europas nordligare länder har relativt sett varit stabilare jämfört med medlemsländerna runt Medelhavet, och bland annat Frankrike kämpar med att få igång maskineriet. Från tredje till fjärde kvartalet ökade BNP med 0,3 procent och mätt i årstakt var ökningen 0,8 procent. Det är sämre än genomsnittet för hela EU och den svaga tillväxten visar sig även i att landet inte får ihop de offentliga finanserna. EU-kommissionen beräknar att det franska budgetunderskottet i år kommer att hamna på runt 4 procent av BNP, en bit ifrån kravet enligt EU:s konvergenskriterier, och arbetslösheten på närmare 11 procent är fortsatt ett problem. Den franska industriproduktionen fortsätter också att utvecklas svagt och säsongrensade uppgifter visade att produktionen i januari var 0,2 procent lägre jämfört med månaden innan. Den ledande indikatorn ligger däremot över den långsiktiga trenden och januarinoteringen var den högsta sedan september 2011.

Efter nio kvartal i följd med negativ kvartalstillväxt vände Italien åter till tillväxt under slutet av 2013 när BNP ökade med 0,1 procent från tredje till fjärde kvartalet, säsongrensat. Även tillväxten inom industriproduktionen ökade och korrigerat för säsongvariationer var uppgången i januari 1,0 procent från månaden innan. Även den ledande indikatorn fortsatte uppåt i januari och ligger över den långsiktiga trenden, vilket bådär gott för den ekonomiska utvecklingen framöver.

Även Spanien har under en lång tid kämpat med att få igång den ekonomiska aktiviteten och från andra kvartalet 2011 till andra kvartalet 2013 befann sig landet i recession. Spanien har nu långsamt påbörjat sin återhämtning och från tredje till fjärde kvartalet ökade BNP med 0,2 procent, säsongrensat. Däremot verkar den spanska industriproduktionen ha stannat av och uppgifter visar att produktionen legat kvar på oförändrade nivåer sedan november 2013.

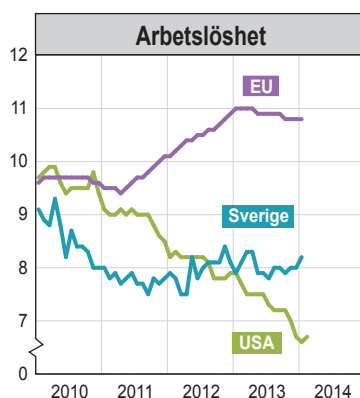
För Portugal har den senaste tidens ekonomiska utveckling varit något mer gynnsam och tre av fyra kvartal under 2013 uppvisade positiv kvartalstillväxt. Korrigerat för säsongvariationer ökade BNP med 0,6 procent från tredje till fjärde kvartalet, och mätt i årstakt var ökningen 1,7 procent. Även den ledande indikatorn fortsatte att stiga och januarinoteringen var den högsta sedan juli 2007.

INTERNATIONELL UTBLICK

Arbetslöshet

Arbetslösheten varierar kraftigt mellan länderna i Europa. Spanien och Grekland hör till de som redovisar högst arbetslöshetstal på över 25 procent, samtidigt som andelen arbetslösa i länder som Norge och Tyskland är betydligt lägre. I Norge var arbetslösheten 3,6 procent i december 2013, vilket var ökning med 0,1 procentenheter från månaden innan. I Tyskland däremot har andelen arbetslösa fortsatt att minska och jämfört med föregående månad sjönk arbetslösheten i januari med 0,1 procentenheter. Det innebar att 5,0 procent av arbetskraften saknade arbete. Den genomsnittliga arbetslösheten i EU-området uppgick i januari till 10,8 procent, vilket var en nedgång med 0,2 procentenheter från motsvarande månad föregående år.

För Sveriges del uppgick arbetslösheten till 8,2 procent i januari, en ökning med 0,2 procentenheter jämfört med december. Jämfört med motsvarande månad föregående år ökade arbetslösheten med 0,3 procentenheter.

Arbetslöshetstalen i USA har knappt uppvisat några förändringar sedan december och i februari uppgick arbetslösheten till 6,7 procent. Jämfört med för ett år sedan har däremot arbetslösheten minskat 1,0 procentenhet.

Arbetslöshet

	Avser månad	Procent av arbetskraften	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	jan	10,8	0,0	-0,2
Danmark	jan	7,0	-0,2	-0,4
Finland	jan	8,3	0,0	0,3
Italien	jan	12,9	0,2	1,1
Spanien	jan	25,8	-0,1	-0,7
Storbritannien	nov	7,2	0,0	-0,5
Sverige	jan	8,2	0,2	0,3
Tyskland	jan	5,0	-0,1	-0,4
Norge	dec	3,6	0,1	0,0
USA	feb	6,7	0,1	-1,0
Japan	jan	3,7	0,0	-0,5
OECD	jan	7,6	0,0	-0,5

Källa: OECD

EU-barometern

I mars ökade EU-kommissionens konjunkturbarometer för euroområdet med 1,2 enheter till 102,4. För EU totalt var däremot förändringen endast marginell med en ökning på 0,3 enheter, vilket innebar att indikatorn stannade på 105,3. Uppgången i euroområdet berodde främst på ett klart förbättrat stämningsläge bland konsumenter, men även tjänstesektorn bidrog måttligt till ökningen. För EU totalt berodde den nästintill oförändrade barometerindikatorn på att stämningsläget försämrades med 4,1 enheter i Storbritannien, och sett till hela EU var det främst inom detaljhandeln som stämningsläget blev sämre. Bland de största medlemsländerna noterades Spanien och Italien för de kraftigaste uppgångarna. Sveriges indikator minskade 0,7 enheter till 105,8.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-0,5	-0,3	0,7	1,7	0,4	0,7	0,4	0,5
Förändr. 4 kv.	%	0,6	-0,5	2,7	3,1	1,4	2,6	1,1	2,0
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,1	-3,5	0,1	0,8	0,3	0,6	0,1	-0,3
Förändr. 12 mån.	%	-4,0	-6,2	2,9	0,9	4,8	2,8	2,0	2,5
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,5	0,3	-0,6	0,5	0,5	0,4	0,3	0,1
Förändr. 12 mån.	%	0,3	1,6	1,9	0,1	1,0	1,1	0,8	1,7
Arbetslöshet ⁵⁾	%	7,0	8,3	7,2	8,2	5,0	6,7	10,8	7,6
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,2	0,0	0,0	0,2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,4	0,3	-0,5	0,3	-0,4	-1,0	-0,2	-0,5
Kort ränta ⁶⁾	%	0,27	0,29	0,53	0,73	0,29	0,19	0,29	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,06	0,07	0,04	-0,25	0,07	-0,13	0,07	..
Lång ränta ⁷⁾	%	1,86	1,92	2,96	2,23	1,56	2,71	3,09	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,03	-0,07	-0,11	-0,14	-0,20	-0,15	-0,12	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,25	0,11	0,67	0,23	0,02	0,73	0,23	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Fjärde kvartalet 3) USA februari, OECD december, övriga januari 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. Storbritannien och OECD januari, övriga februari 5) USA februari, Storbritannien november, övriga januari 6) USA juni, övriga februari 7) Danmark januari, övriga februari

Källa: OECD, Eurostat

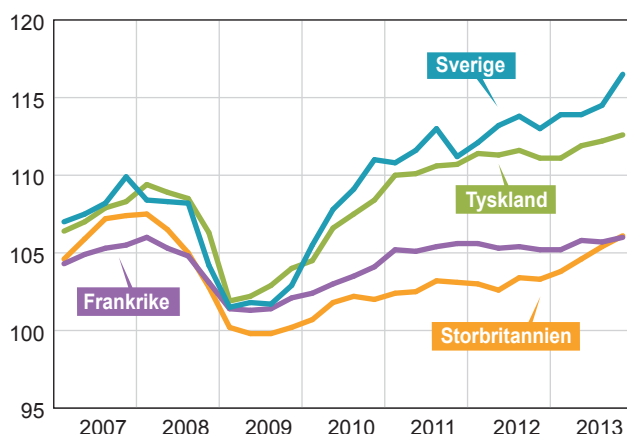
INTERNATIONELL UTBLICK

Storbritannien visar upp goda tillväxttal

Återhämtningen i den brittiska ekonomin har varit relativt svag sedan finanskrisen och konjunkturedgången som följde, men flera tecken under det senaste året visar nu på att ekonomin utvecklas i rätt riktning. Under 2013 var BNP-tillväxten positiv för samtliga kvartal och Storbritannien verkar ha tagit sig ur den långvariga ekonomiska krisen. Från tredje till fjärde kvartalet ökade BNP med 0,7 procent, säsongrensat, och jämfört med samma kvartal föregående år var ökningen i BNP 2,7 procent. Det är den starkaste tillväxten mätt i årstakt sedan första kvartalet 2008.

Även andra indikatorer pekar på att utvecklingen går åt rätt håll. Sysselsättningen stiger och arbetslöshetssiffror visar att andelen arbetslösa minskar. Arbetslösheten föll från 7,9 procent vid inledningen av 2013 till 7,1 procent i slutet av året. Inflationen, som sedan 2010 har legat över Bank of Englands inflationsmål på 2 procent, har dämpats och siffror från den nationella statistikbyrån visar att inflationstakten i februari var 1,7 procent.

BNP
Index 2005=100

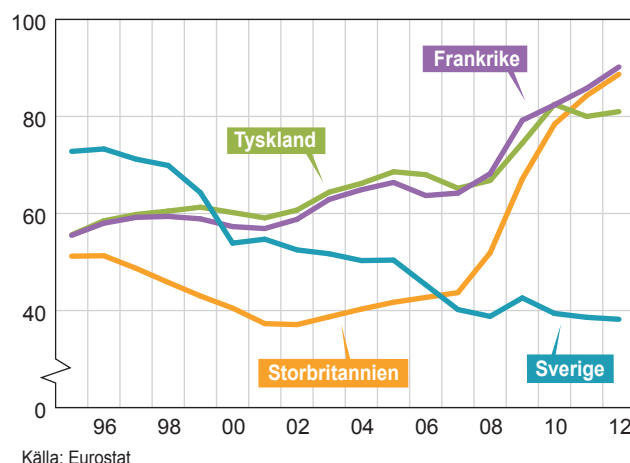
Källa: Eurostat

Kraftig försämring av de offentliga finanserna

Under flera år innan finanskrisen slog till var den ekonomiska tillväxten i Storbritannien stabil, men från andra kvartalet 2008 och fem kvartal i följd uppvisade landet negativ tillväxt. Under denna tidsperiod minskade BNP med 7,2 procent, vilket var mer än under tidigare nedgångar i ekonomin under början av 1980-talet och början av 1990-talet. Det fick den dåvarande regeringen att trappa upp den expansiva politiken och omfattande åtgärder vidtogs för att bland annat stödja krisande brittiska banker. Däribland tre av landets största banker som uppvisade stora förluster. De stora offentliga utgifterna medförde att underskotten i de offentliga finanserna ökade kraftigt.

Under 2009 uppgick budgetunderskottet enligt EU:s konvergenskriterier till strax över 11 procent av BNP och 2010 till närmare 10 procent. Det fick till följd att den offentliga sektorns skuld växte, och från 2008 och två år framåt ökade den från 52 procent till 78 procent av BNP. Sedan dess har skulden fortsatt att öka och 2012 uppgick den till 89 procent av BNP, vilket är bland de högsta nivåerna i EU. Den nuvarande Tory-dominerade koalitionsregeringen har sedan de kom till makten stramat åt finanspolitiken med målsättningen att komma tillrätta med de offentliga finanserna, vilket bland annat medfört stora nedskärningar. 2012 uppgick budgetunderskottet till 6 procent som andel av BNP och enligt de senaste prognoserna räknar regeringen med att ekonomin kommer att visa ett överskott först 2018–2019. Budgetkonsolideringen har dock mött kritik från bland annat IMF som ansett att det inte är den rätta vägen att gå i tider med svag tillväxt.

Offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld
Procent av BNP

Källa: Eurostat

Ljusa framtidsutsikter

De senaste tillväxtsiffrorna visar att centralbankens expansiva penningpolitik har gett resultat och det ser ut som att Storbritanniens ekonomi fortsätter att återhämta sig. OECD är positiv i sin bedömning av den brittiska ekonomin och i den senaste prognosen bedömer organisationen att tillväxten under årets två första kvartal kommer att landa på runt 3 procent på årsbasis. Även EU-kommissionens konjunkturbarometer visar att den brittiska konjunkturen är starkast i Europa, men en nedgång med 4,1 procentenheter i mars indikerar att stämningsläget försämrats jämfört med månaden innan. Den starka återhämtningen i ekonomin i kombination med lägre arbetslöshet sätter även press på Bank of England gällande den expansiva penningpolitikens fortsatta utveckling.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	4 kv	107,5 ¹⁾	1,7 ¹⁾	3,1
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	4 kv	112,4 ¹⁾	1,0 ¹⁾	0,0
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	4 kv	106,4 ¹⁾	0,9 ¹⁾	2,0
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	jan	108,4 ¹⁾	1,2 ¹⁾	0,9
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	10,3		102
			1–4 kv	31,0		46
Industri						
Produktion	volym	2010=100	jan	88,5	0 ¹⁾	1
Leveranser	volym	2010=100	jan	89,3	–1 ¹⁾	1
Orderingång	volym	2010=100	jan	89,4	–14 ¹⁾	–1
Kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	87,8 ¹⁾	0,8 ¹⁾²⁾	3,3 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		4 kv	23,3		–4
			1–4 kv	87,4		–4
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		feb	88,7	1 ¹⁾	2
			jan–feb	181,5		1
Varuimport	mdr kr		feb	83,7	0 ¹⁾	2
			jan–feb	171,4		1
Handelsnetto	mdr kr		feb	5,0		
			jan–feb	10,1		
Bytesbalans	mdr kr		4 kv	49,2		
			1–4 kv	225,0		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	feb	107,8 ¹⁾	0,4 ¹⁾	2,5
			jan–feb			2,5
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	jan	105,5 ¹⁾	1,0 ¹⁾	0,9
Personbilsregistreringar, nya	st		mar	29 520	2 ¹⁾	22
			jan–mar	72 504		19
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	mar	99,6 ⁴⁾	99,7 ⁴⁾	96,3 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	feb	312,7	0,4	–0,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	feb	200,8	0,5	0,4
Producentprisindex		2005=100	feb	113,4	–0,5	0,1
Exportprisindex		2005=100	feb	107,0	–0,9	0,3
Importprisindex		2005=100	feb	109,9	–1,2	–1,9
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	feb	115,0	–0,7	–1,0
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	feb	120,3	–0,2	–0,2
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15–74 år	1 000-tal		feb	4 648	0,0 ¹⁾	1,1
Arbetslösa 15–74 år	1 000-tal		feb	433	7,9 ¹⁾	1,2
därav heltidsstuderande	1 000-tal		feb	155	.. ¹⁾	0,2
Lediga platser	1 000-tal		feb	76		10,2
Lediga platser, kvarstående	1 000-tal		feb	91		17,0
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	dec	116,4		2,4
Timlön, industriarbetare	kr		dec	167,7		2,2
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		feb	2 915		5,1
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		feb	1 884		1,6
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		mar	2,16	–0,07 ²⁾	0,24 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		mar	0,73	0,00 ²⁾	–0,24 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		feb	–45,9		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		31 mar	119,9	1,1	4,7

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2014-A06T11403_pdf (pdf)